

Ιστορία της Κύπρου από το 1955 μέχρι σήμερα

Διδάσκουσα: Λένα Τσιάππα-Κάππελου

Η αιτία της απόφασης των Ελληνοκυπρίων για έναρξη ένοπλου απελευθερωτικού αγώνα

(α) Η άρνηση των Βρετανών για σεβασμό του αποτελέσματος του Ενωτικού Δημοψηφίσματος.

(β) οι δηλώσεις του βρετανού Υπουργού Εξωτερικών Άντονι Ήντεν και το «ουδέποτε» του Χόπκινσον.

(γ) η πρώτη προσφυγή της Κύπρου στον ΟΗΕ (1954) και η προσπάθεια διεθνοποίησης του αιτήματος των Ελληνοκυπρίων.

Ο αγώνας της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959

Ο αγώνας της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959

ΠΡΩΤΗ ΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΡΕΜΑΤΩΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. ΤΗΣ 15ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1959. Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΕΙΝΑΙ: Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959. Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ ΕΙΝΑΙ: ΩΡΑ 3^Η ΠΡΩΤΙΝΗ. Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ ΕΙΝΑΙ: ΑΛΛΕΠΑΛΛΗΛΟΙ ΨΕΣΙΝΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ΚΑΙ ΛΑΡΝΑΚΑ. Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ ΕΙΝΑΙ: ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΡΕΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΝ ΣΤΑΘΜΟΝ, ΟΠΟΥ ΕΙΣΗΛΘΟΝ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΕΘΝΙΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΟΦΟΡΑΙ. — ΣΤΡΑΤΩΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΩΝΑΣ ΤΗΝ ΑΣΙΑΤΙΚΗΝ ΚΑΙ ΤΗ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ. — ΑΙ ΕΙΣ ΑΔΡΙΑΝΑΝ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΕΣΦΕΙΣΘΕΡΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΣΙΑΤΙΚΗΝ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ.

ΩΡΑ 3^Η ΠΡΩΤΙΝΗ

ΑΛΛΕΠΑΛΛΗΛΟΙ ΨΕΣΙΝΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ΚΑΙ ΛΑΡΝΑΚΑ

Μεγάλη πορεία εις τόν Ραδιοφωνικόν σταθμόν, όπου εισήλθον τέσσαρες εθνικαί προσωποφόραι. — Στρατός εις τούς στρατώνας τήν Ασιατικήν και τή Γραφείον Παιδείας. — Αι εις Αδριανάν εκρήξεις εσφεισθήρασαν εις τήν Ασιατικήν, τή Δικαστήριον και τή Δικαστήριον.

Αυτά τήν 15^{ην} Μαρτίου 1959, μεσημέριον, εστίν εσφεισθήρασαν τήν Ασιατικήν, τήν Γραφείον Παιδείας και τήν Αδριανάν. — Στρατός εις τούς στρατώνας τήν Ασιατικήν και τή Γραφείον Παιδείας. — Αι εις Αδριανάν εκρήξεις εσφεισθήρασαν εις τήν Ασιατικήν, τή Δικαστήριον και τή Δικαστήριον.

Οι δυο αρχηγοί του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α., Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄
και ο στρατηγός Γεώργιος Γρίβας Διγενής

Ποιος ήταν πολιτικός και
ποιος στρατιωτικός αρχηγός;

Ο Κυβερνήτης Σερ Τζων Άλαν Χάρντιγκ
(Sir John Alan Francis Harding)
25 Σεπτεμβρίου 1955 - 22 Οκτωβρίου 1957

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α

Διαβάστε τον όρκο

- α) Να περιγράψετε τη μορφή της οργάνωσης.
- β) Ποιος ήταν ο σκοπός της οργάνωσης;

«Ορκίζομαι εν ονόματι της Αγίας Τριάδος, ότι θα εργασθώ με όλας μου τας δυνάμεις δια την απελευθέρωσιν της Κύπρου από τον Αγγλικόν ζυγόν, θυσιάζων προς τούτο και αυτήν ακόμη την ζωήν μου. Θα εκτελώ άνευ αντιρρήσεως απάσας τας εντολάς της οργανώσεως, αίτινες θα μου ανατεθούν και δεν θα φέρω ουδεμίαν αντίρρησιν, όσον δύσκολον και επικίνδυνον και αν είναι. Δεν θα εγκαταλείψω τον αγώνα, παρά, εάν λάβω διαταγήν παρά του αρχηγού της οργανώσεως και αφού εκπληρωθή ο σκοπός μας.

Δεν θα αποκαλύψω ποτέ εις οιονδήποτε μυστικόν της Οργανώσεως, ούτε τα ονόματα των προϊσταμένων μου, ούτε των άλλων μελών της οργανώσεως, έστω εάν συλληφθώ και βασανισθώ. Δεν θα αποκαλύψω επίσης εντολάς, αι οποίαι μου ανατίθενται και εις αυτούς ακόμη τους συμμαχητάς μου. Εάν παραβώ τους όρκους μου θα είμαι άξιος πάσης τιμωρίας ως προδότης και θα με καλύψη η αιώνια καταφρόνησις»

Οργάνωση της Ε.Ο.Κ.Α.

Στρατιωτική

- Συγκρότηση μαχητικών ομάδων
- Κατανομή οπλισμού στις ομάδες
- Εκπαίδευση μαχητών και στελεχών για ένοπλη δράση και δολιοφθορές
- Οργάνωση δικτύου πληροφοριών και συνδέσμων

Πολιτική

- Αναλαμβάνει η ΠΕΚΑ (Πολιτική Επιτροπή Κυπριακού Αγώνα)
- Κύριος στόχος της ΠΕΚΑ ήταν η διαφώτιση και καθοδήγηση του κυπριακού λαού, ώστε να εξυψωθεί το εθνικό φρόνημα και να διατηρηθεί το εσωτερικό μέτωπο αδιάσπαστο από την προπαγάνδα του κατακτητή. Χάρη στις επιτυχείς ενέργειές της, όπως η μαθητική αντίσταση, κερδήθηκε «η μάχη του πληθυσμού», δηλαδή η συμμετοχή και η συμπάρασταση του λαού στον Αγώνα.

ΠΕΚΑ (Πολιτική Επιτροπή Κυπριακού Αγώνα)

25η ΜΑΡΤΙΟΥ

Είναι η ημέρα κατά την οποίαν η Ελλάδα εξύπνησεν από τόν λήθαργον τής σκλαβιάς, απλίστηκε μέ τήν προγονικήν ανδρείαν, κι' άνοιξε τήν όρμον τής πρός τήν έλευθερίαν, συντριβούσα του τυράννου τώ δεσμά.

Τό πνεύμα κι' ό ήρωισμός τής ημέρας αύτής πολεμοῦν σήμερα σ' ένα άγιστον άγωνα εις τήν άλυσοδεμένην Κύπρον. 'Η μακροχρόνιος σκλαβιά μέ τās άλευθρίους συνέπειας της, ή οποία επί 400 χρόνια έκαλυψε τούς Έλληνας εις τόν ύπερ ανεξαρτησίας άγωνα, καλει κι' ελους έμας σήμερα εις τόν τιτάνειον άπελευθερωτικόν της Κύπρου άγωνα.

'Απάνθρωποι εκτελέσεις, πρωτοφανή εις τόν 20ον αιώνα βασανιστήρια, άνευ δίκης φυλακίσεις, συλλογικά τιμωροί, μακρόθη κέραιου, εγκληματική οικονομική άφαιμάεις του λαου φίμως του τύπου κι' απαγόρευεις της εκφράσεως της γνώμης μας υπό των Άγγλων Τυράννων, κατά τί διαφέρουν από τās καταστροφάς των Τούρκων εις τήν Ελλάδα; 'Η μόνη διαφορά τω έγκειται εις τό ότι εις μέν τήν Ελλάδα έγινοντο υπό βαρβάρων άσιατων εις δε τήν Κύπρον υπό... πολιτισμένων Ευρωπαίων.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝ εις τόν πολιτισμένον κόσμον και εις βίους διατηροῦν ακόμη "άνθρωπίνην συνείδησιν" τούς αίσχρους βανδαλισμούς των Ιμπεριαλιστών Άγγλων εν Κύπρω. Καταγγέλλομεν τήν δι' ατίμων μέσων και άπαρωσών βασανιστηρίων προσπάθειαν των Άγγλων νά κάψουν τό φρόνημα του λαου. Καταγγέλλομεν τās δηώσεις και τās καταστροφάς περιουσιών. Καταγγέλλομεν τās δολοφονίας άθώων μικρών παιδιών, κουφών γερόντων και άνυπερασπίστων άτόμων.

'Υψώγομεν συγχρόνως φωνήν διαμαρτυρίας διά τήν εγκληματικήν άδιαφορίαν του έλευθέρου και πολιτισμένου κόσμου, ό όποιος παρμένει άπαθής θεατής πρό των εγκλημάτων τούτων, των διαπραττομένων υπό όθεν πολιτισμένου λαου εν καιρώ ειρήνης, καθ' ήν στιγμήν άλλοτε εξανέστη εναντίον του Χίτλερ διά παρόμοια εγκλήματα διαπραχθέντα εις πολεμικήν περίοδον.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ,

Κηρύσσομεν τήν 25ην Μαρτίου, επέτειον τής ενόδου εξεγέρσεως του Έλληνικού έθνους δι' έλευθερίαν, ως ημέραν ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΒΑΝΔΑΛΙΣΜΟΥΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ ΕΝ ΚΥΠΡΩ.

Καλοῦμεν τόν Έλληνικόν Κυπριακόν λαόν:

1. Νά έορτάση μέ τήν ψυχήν έλευθεράν τήν ενόδου επέτειον εις τās εκκλησίας.
2. Μετά τήν δοξολογίαν νά κατέλθη εις γενικήν παναπεργίαν μέχρι τής πρωίας τής επομένης, εις ενόδειν διαμαρτυρίας διά τās συνεχιζόμενας άγγλικές βιοπραγίας και τήν καταπάτησιν άνευ συνειδήσεως των άνθρωπίων δικαιωμάτων εν Κύπρω.

Κάθε εργασία νά παύση· τά καταστήματα νά παραμείνουν κλειστά, τά δε τροχοφόρα νά άκίνητοποιηθουν.

Λαός μέ έπετελους ώσαν τήν 25ην Μαρτίου δέν κάμπτεται και δέν λυγίζει. Βούρει μόνον νά μάχηται και νά νικά.

Π. Ε. Κ. Α.

(Πολιτική 'Επιτροπή Κυπριακού 'Αγώνος)

ΑΝΕ (Άλκιμος Νεολαία Ε.Ο.Κ.Α.)

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΤΕΥΧΟΥΣ
15

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΑΛΚΙΜΟΥ **Ν**ΕΟΛΑΙΑΣ **Ε**ΟΚΑ

Ι
ΙΟΥΝΙΟΥ
1956

ΠΟΛΙΤΗΣ Η ΗΙΡΗΝΗ

Ουδείς επιθυμεί τον πόλεμον, μετ' όμως οι Έλληνες δεν ανεχόμεθα κατ' εὐχολογίαν. Εάν πρόκειται νὰ ἐκλέξωμεν μεταξὺ εἰρήνης καὶ δουλείας ἢ κολλήμου καὶ ἐλευθερίας, ἔστω καὶ ἐάν πρόκειται μόνον περὶ ἐλευθερίας τῆς ψυχῆς, ἢ ἐκλογὴ ὅσον τοῦ κολλήμου εἶναι ἀβυσσοεικότος. Ὅμως ἡ ἐκλογὴ οὐδὲν ἐπαίεται εἰς ἡμᾶς, οὐτὲ κἀν γεννᾶται ζήτημα διλήμματος ἢ ἀμφιβολίας. Ἡ ἀπόφασίς μας ἐλήφθη πρὸ καιροῦ, ἐλήφθη προτοῦ κἀν ἡμεῖς γεννηθῶμεν, ἐλήφθη προτοῦ κἀν οὐ κατακτητῆρας μας ἀποκτήσουσιν ἐθνικὴν συνείδησιν, ἐλήφθη πρὸ τοῦ ἐπιχειρηθῆναι καὶ περιμένει ἀλλοῦ τὴν συμφορᾶσίν μας. Ἡ ἀπόφασίς ἐγέρθη οὐδὲν τοῦ αἵματος ἡρώων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας τριῶν χιλιετηρίων. Ὅταν ἐγέρθη τὸ ἀθάνατον ἦτορ οὐρανὸς ἀριστὸς ἀμύνησθαι περὶ πότον".

Ὁ δὲν χαροῦν ἐνδοξασμοί, οὐδὲν ἐπιτρέπονται παρεκκλίσεις. Ἡ ἀπόφασίς μας εἶναι μία καὶ ἀνεκκλήτος. "Ἡ ΘΑ ΨΗΦΙΣΤΩΝ ΕΛΛΗΓΕΙΡΟΙ Ἡ ΘΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣ". Οὐδὲν τοῦτο δὲν ἀνησυχούμεν οὐδὲ τῆς οὐρανότατης ἀποφάσεως τῶν Βρετανικῶν παρασκηνοῶν, οὐδὲν τοῦτο δὲν ἀγωνιούμεν οὐδὲ τὴν δήλωσιν τῆς 17ης Ἰουνίου. Οὐδὲν ὅσοι καὶ ἐάν εἶναι οὐδὲν ὅσος ἀναγκασθὲν νὰ παρεκκλίνωμεν ἀπὸ τῶν βῆδων καὶ προδιαγεγραμμένων ὁρίων μας. Τὸν ὁρίων ἔχει ἕνα τέρμα καὶ μόνον, τὴν ΕΛΛΗΓΕΙΡΙΑΝ.

Εἰς τὴν κορεσάν μας οὐδὲ συναντήσωμεν ἀντιξοότητες ἀμέτρητες οὐδὲ ὀκνοῦμεν θυσίας πολλὰς καὶ σοβαρὰς ἀλλὰ τὸ τέρμα εἶναι βέβαιον ὅπως βέβαιον εἶναι εἶναι εἰς τὴν νύκταν διαδέχεται τὸ ζωογόνον φῶς τῆς ἡμέρας. Δὲν καλοῦμεν λαοὺς τῶν Λαῶν νὰ ἀποφασίσωσιν, γιὰτὶ ὁ Λαὸς ἔχει ἤδη κέρει τὴν ἀπόφασίν του καὶ τὴν ἐπιβάλλει καὶ εἰς τοὺς ἀρχηγούς του. Καλοῦμεν τὸν Λαὸν νὰ ἐτοιμασθῇ, οὐδὲν ΝΗΣΕΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΘΥΣΙΕΣ. Ἡ Ἐλευθερία μόνον μὲ θυσίας κερδίζεται καὶ οὐδὲν τοῦτο ἀλλοῦτε δεῖξαι. Ὁ δὲ Λαὸς ἔχει ἀποδείξει εἰς τὴν κολλήτικὴν ἀφιρότητα νὰ ὀκνοῦν ἀγογγύστας τῆς οὐρανότατης θυσίας.

Ὁ ἀγὼν μας εἶναι ἀγὼν μέχρις ἐσχάτων. Ὁ Λαὸς κρέπει λοιπὸν νὰ διαφωτισθῇ καὶ νὰ καθοδηγηθῇ ὥστε νὰ εἶναι ἐτοιμος νὰ ὀκνοῦν καὶ τὴν ὀκνοῦν θυσίαν. Πρέπει ὅλοι νὰ ἀντιληφθῶσιν εἰς τὸ κληθῶσιν νὰ βαστάξωσιν τὸ μαρτύριον τοὺς ἀπὸ τῆς βάρους τῆς νέας θυσίας. Ἄλλοι οὐδὲν θυσιασθῶσιν τὴν εὐμάρτυραν τοὺς καὶ τὴν κλοῦν τοὺς, ἄλλοι τὴν ἡουχάν καὶ τὴν ροστάνην τοὺς, ἄλλοι τὴν ἐργασίαν καὶ τὸ μέλλον τοὺς, ἄλλοι τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν οἰκογένειαν τοὺς καὶ ἄλλοι, ἀειψότεροι αὐτοῦ, καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζωὴν τοὺς. Πόλεμος ἢ εἰρήνη κρέπει νὰ εἶναι οὐδὲν τὸν Κυριακὸν Λαὸν πρόβλημα ἀνυπαρξόν. Τὸ πρόβλημα, τὸ μόνον πρόβλημα πρὸ κρέπει νὰ διακατέχη τῆς σκέψεως καὶ τὴν φροντίδα ὅλων κρέπει νὰ εἶναι ΔΟΥΛΟΙ ἢ ΕΛΛΗΓΕΙΡΟΙ. Καὶ ἀπὸ ἢ ἀπόφασίς μας εἶναι νὰ κησόμεν ἐλευθεροὶ οὐδὲν παντός μέσου κρέπει νὰ ἀναμένωμεν τὴν σήλων εἰς τὸ Βρετανικὸν Κοινωσύνιον πανέτοιμοι νὰ τὴν ἀντιμεταπίσωμεν ἀτάραχα καὶ ἀπτόητοι.

ΚΥΠΡΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ. Καλεῖσθε ὅλοι οὐδὲν εἰς τῆς ἐκπέσεις. Κάθε Ἕλληνα καὶ Ἕλληνοκολλὰ κρέπει νὰ στήσῃ τὴν ἰδικὴν τὴν ἔπαλιν ἀπὸ τὴν ὀκνοῦν νὰ ὀκνοῦν τὴν τελευταίαν μάχην, τὴν μάχην τῆς τιμῆς, μέχρις ἐσχάτων. Ἱστορία τοῦ ἐπιχειρηθῆναι ἀναμένει νὰ καταρῶσιν τὰ κένη τῆς. Ἄρατε ὅλοι τὸ "καρδόν" οὐδὲν εἰς τὸ ἐγερτήριον τοῦ ἀγῶνος, ἔστω μὲ τὸ ὄλο, ἔστω μὲ τὸ κενεῖα καὶ τὴν κένη, εἴτε μὲ τὴν Παθητικὴν Ἀντίστασιν, εἴτε καὶ μὲ τὴν σκέψιν ἀκόμη.

Αντάρτες της Ε.Ο.Κ.Α.

Κλονίζονται τα θεμέλια της αποικιοκρατίας

1. Έναρξη του ένοπλου αγώνα την 1^η Απριλίου 1955.

- Εκρήξεις βομβών συγκλονίζουν τις κυριότερες πόλεις της Κύπρου. Ανατινάχθηκαν κυβερνητικές εγκαταστάσεις όπως η Αρχιγραμματεία, ο Ραδιοφωνικός σταθμός, το Διοικητήριο Λάρνακας κ.ά.

2. Διεξαγωγή ένοπλου αγώνα

με κυρίαρχες μορφές, τους Γρηγόρη Αυξεντίου, Κυριάκο Μάτση, Μιχαλάκη Καραολή, Ευαγόρα Παλληκαρίδη, Μάρκο Δράκο, Φώτη Πίττα κ.ά

3. Μαζικές λαϊκές κινητοποιήσεις

(διαδηλώσεις, εθνικά μνημόσυνα, παθητική αντίσταση)

Κυριάκος Μάτσης

Γρηγόρης Αυξεντίου

ΑΜΟΙΒΗ REWARD £ 5,000

Ποσόν £ 5.000 πέντε χιλιάδων λιρών θέ καταβληθή εις μετρητά ως άμοιβή εις οποιόνδήποτε πρόσωπον το όποιον ήθελε παράσχει πληροφορίας άνομιαν ή άδελγησον εις τόν άνομιόλογον και πύλληγον (αυτοπόνο ή νεκρόν) τού έπικρατογένητου τρομοκράτου και άπαρχηγού τής Ε.Ο.Κ.Α. πρώην άνωματικού τού Έλληνικού Έθνους)

ΓΡΗΓΟΡΗ ΠΙΕΡΗ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: ΟΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΗΛΙΚΙΑΣ 29 ΕΤΩΝ, ΥΨΟΥΣ 5 ΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΔΕΚΑ ΉΝΤΩΝ, ΛΕΠΤΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, ΜΕ ΜΑΥΡΑ ΜΑΛΙΑ, ΜΕΛΑΛΧΡΟΝΟΣ, ΜΕ ΜΑΥΡΟΝ ΜΥΣΤΑΚΑ.

Πληροφορία δύνανται να παρεσχεθούν προς οποιόνδήποτε Άνωματικόν ή Στρατιωτικόν Άρχοντα ήτοι προφορικώς ήτοι έγγραφως. Εις περίπτωση έγγραφων πληροφοριών δύνανται να γίνει από τού πληροφορομένου χρήση φωτοαντίγραφο.

Εις οποιόνδήποτε πρόσωπον το όποιον θέ δώσει πληροφορίας άπό τού παρατιθέμενου (έν τού έπισημώ προστάσει διά τήν άσφάλειαν του και ειδικώς άπό τήν πύλλησιν τού έπικρατογένητου τρομοκράτου) δι τού καταβληθή ή άνομιόλογος άμοιβή εις μετρητά και έσοδων μεταφορά από Εγκρατοκλήν προστάσει τούσιν τού ίδιου όσον και τών μέλων τής οικογενείας του εις οποιόνδήποτε γύρον τού έπισημώ.

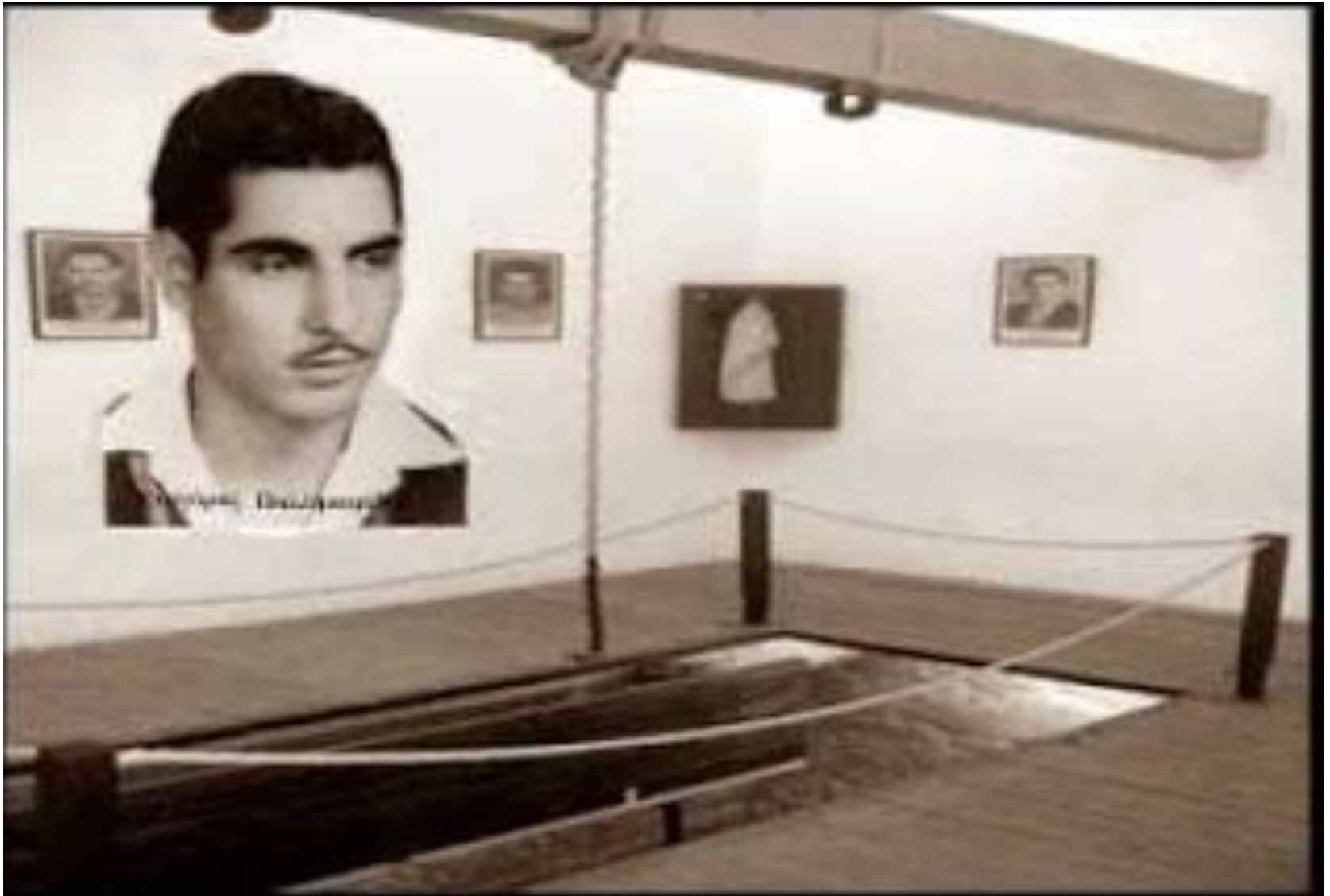

‘Ο άπαρχηγός τής ΕΟΚΑ Γρηγόρης Αύξεντίου μεταμφιεσμένος ως >πατήρ Χρύσανθος> τής Μονής Μαχαιρά τήν έποχή πού οι Έγγλέζοι τόν είχαν επικυρωμένο.

Ευαγόρας Παλλικαρίδης

Η ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ ΑΓΓΛΙΑ ΕΒΥΘΙΣΘΗ ΕΙΣ ΤΟ ΘΑΝΑΣΙΜΟΝ ΑΙΜΑΤΗΡΟΝ ΔΙΣΧΟΣ

ΑΠΗΓΧΟΝΙΣΘΗΣΑΝ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ ΟΙ ΔΥΟ ΗΡΩΕΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΕΛΛΑΣ - ΚΥΠΡΟΣ ΘΡΗΝΟΥΝ ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΚΑ ΤΕΚΝΑ ΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΚΙΖΟΝΤΑΙ ΕΚΔΙΚΗΣΙΝ ΕΝ ΣΥΝΘΗΜΑ ΑΝΤΗΧΕΙ: «ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΔΟΛΟΦΟΝΟΥΣ» 4 ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ 164 ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΧΘΕΣΙΝΑΣ ΒΙΑΙΑΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ

ΟΡΓΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Αθήνα, 9 Μαρτίου. Η οργή του λαού εναντίον των αγγλικών δυνάμεων που επέλασαν στην Κύπρο, εξαπλώθηκε σήμερα στην Ελλάδα. Οι κάτοικοι των νησιών της Αιολίδας, της Κεφαλονιάς και της Ζακύνθου, που είχαν υποστεί βίαια συμπεριφορές από τους αγγλικούς στρατούς, έδειξαν σημάδια οργής και απέχθειας. Οι κάτοικοι των νησιών, που είχαν υποστεί βίαια συμπεριφορές από τους αγγλικούς στρατούς, έδειξαν σημάδια οργής και απέχθειας.

Ο ΘΕΟΣ ΝΑ ΜΑΣ ΘΥΛΑΗ!

Ο Θεός να μας θυλάη! Ο Θεός να μας θυλάη! Ο Θεός να μας θυλάη!

Πώς περιγράφουν οι ξένοι ανταποκριτές την εκτέλεση του Καραολή και Δημητρίου. Ήρχισαν αιματηρά αντίποινα της Ε.Ο.Κ.Α.

Αθήνα, 9 Μαρτίου. Η εκτέλεση των Καραολή και Δημητρίου, που έγινε χθες στην Αθήνα, περιγράφεται από τους ξένους ανταποκριτές ως αιματηρή. Οι ξένοι ανταποκριτές περιγράφουν την εκτέλεση των Καραολή και Δημητρίου ως αιματηρή.

Αντιφατικοί είναι οι εξηγήσεις που δίδονται από των επίσημων αρχών δια τους υπαίτιους των αιματηρών γεγονότων εις τας Αθήνας

Αθήνα, 9 Μαρτίου. Οι εξηγήσεις που δίδονται από τις επίσημες αρχές για τα αιματηρά γεγονότα στην Αθήνα, είναι αντιφατικές.

Αθήνα, 9 Μαρτίου. Η κατάσταση στην Αθήνα είναι πολύ δύσκολη. Οι κάτοικοι είναι πολύ αναστασμένοι.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η ΑΥΓΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΡΙΑ ΜΕΤΡΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΣΥΛΛΕΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Ο ΔΗΜΙΟΣ ΧΑΡΝΤΙΓΚ ΕΛΑΒΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΙΝ

Ο ΚΑΡΑΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΧΩΝΗ

ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ ΜΑΖΙ ΤΟΥ, Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Φρίκη και άγανάκτεις συνεχούν την Κύπρο και το Πανελλήνιο

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΜΕΓΑΛΟΝΗΣΟ

Όλα τα καταστήματα έκλεισαν και όλοι οι εργαζόμενοι εγκατέλειψαν τις εργασίες τους

ΕΚΤΑΚΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΑΡΧΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΑΡΧΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ... Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΑΡΧΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ... Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΑΡΧΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ...

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΝΙΠΤΕΙ ΤΑΣ ΧΕΙΡΑΣ!

Μία «έκφρασις ελπίδος» εκ μέρους του κ. Καραμανλή και ένα πλαδαρό διάβημα του κ. Θεοτόκη στον κ. Πήκ

ΑΛΛΑ ΔΡΑΚΟΝΤΕΙΑ ΑΣΥΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΙΝΣΙΝ ΛΑΪΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ «ΣΥΜΜΑΧΩΝ»

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΣΕ ΕΞΕΓΕΡΣΙΝ

«ΝΑ ΕΙΣΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΣΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΧΗΜΑΤΑ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ»

ΕΚΤΑΚΤΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΗΣ Δ.Ε. ΤΗΣ Ε.Α.Α.

Η Δ.Ε. ΤΗΣ Ε.Α.Α. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ... Η Δ.Ε. ΤΗΣ Ε.Α.Α. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ...

Η ΤΡΑΠΙΖΗ ΜΗΤΕΡΑ ΕΠΗΧΕΩΡΗΣΗΝ ΑΠΟ ΟΥ ΣΥΣΤΑ ΤΟΥ ΜΕΛΟΒΑΝΑΚΟΥ ΣΑΙΔΟΥ ΤΗΣ ΟΤΙ Η ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΒΑ ΓΙΝΗ ΑΥΤΩ ΤΩΝ ΑΥΤΩ

Το παρόν τεύχος... Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΔΡΑΣΙΣ... Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΔΡΑΣΙΣ...

Βρετανοί στρατιώτες και μαθητές δημοτικού

Μαθητές στον αγώνα εναντίον των Άγγλων

Η μάχη της Σεβερείου

Κρατητήρια Κοκκινοτριμιθιάς

1955-59 στην Κύπρο

Κύπριοι απαγχονισθέντες

Μιχαήλ Καραολής, ετών 23, 10-5-56

Ανδρέας Δημητρίου, ετών 22, 10-5-56

Ανδρέας Ζάχος, ετών 24, 9-8-56

Ιάκωβος Πατάτσος, ετών 22, 9-8-56

Χαρίλαος Μιχαήλ, ετών 22, 9-8-56

Μιχαήλ Κουτσόφτας, ετών 22, 21-9-56

Στέλιος Μαυρομάτης, ετών 20, 21-9-56

Ανδρέας Παναγίδης, ετών 22, 21-9-56

Ευαγόρας Παλληκαρίδης, ετών 19,
13- 3-57

Αντιδράσεις εξαιτίας της έκρηξης του αγώνα

των Βρετανών

- Προσωποκρατήσεις χωρίς δίκη χιλιάδων πολιτών σε κρατητήρια (Κοκκινοτριμιθιάς, Πύλας, Αμμοχώστου, Πολεμίου)
- Επικηρύξεις αγωνιστών
- Εξονυχιστικές έρευνες
- Φρικτά βασανιστήρια στους κρατούμενους
- Επιβολή κατ' οίκον περιορισμού, «κέρφιου»
- Απαγχονισμός αγωνιστών
- Ισχυροποίηση της Αστυνομίας και δημιουργία του επικουρικού σώματος αποτελούμενου από Τουρκοκύπριους
- Η εξορία του Μακαρίου στις Σεϋχέλλες (1956)
- Τριμερής Διάσκεψη στο Λονδίνο (Αύγουστος 1955)

των Τουρκοκυπρίων

- Ένταξή τους στις δυνάμεις ασφαλείας του νησιού ως επικουρικών αστυνομικών.
- Οργάνωση και κινητοποίηση της μυστικής Οργάνωσης TMT (πρώην VOLKAN), η οποία προέβαινε σε βιαιοπραγίες εναντίον των Ελληνοκυπρίων.

Οι αντιδράσεις στην Τουρκία

Οι βιαιοπραγίες των Τούρκων κατά των Ελλήνων της Σμύρνης και της Κωνσταντινούπολης

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

- Εγκαινιάζεται η πολιτική της Διεθνοποίησης του κυπριακού προβλήματος με την προσφυγή (1954) στη Γενική συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
- Κατά τη διάρκεια του Αγώνα κατατίθενται τέσσερις προσφυγές στον ΟΗΕ από τις ελληνικές κυβερνήσεις, που δρούσαν πάντοτε ως εντολοδόχοι του κυπριακού λαού. Μέχρι την προσφυγή του 1957 το αίτημα των προσφυγών ήταν Αυτοδιάθεση (Ένωση). Στην τελευταία προσφυγή του 1958, το αίτημα για Αυτοδιάθεση (Ένωση) μετατράπηκε σε αίτημα για Ανεξαρτησία. Η στροφή που επιχειρεί ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος οφειλόταν
  1. αφενός στον κίνδυνο να επιβληθεί το διχοτομικό σχέδιο Μακμίλλαν (1958), που είχε απορριφθεί, και
  2. αφετέρου στην αποτυχία να εξασφαλιστεί στον ΟΗΕ ψήφισμα που να είναι σύμφωνο με τους εθνικούς πόθους των Κυπρίων.
- Το ΝΑΤΟ προσπαθεί για εξεύρεση λύσης και κατάπαυση του πυρός μέσα στο πλαίσιο της Συμμαχίας.

**ΣΧΕΔΙΑ ΛΥΣΗΣ ΤΟΥ
ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ**

ΣΧΕΔΙΟ ΧΑΡΤΙΝΓΚ (1956)

- Συνομιλίες μεταξύ του νέου Κυβερνήτη της Κύπρου στρατάρχη Χάρτινγκ και Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄.
- Ο μεν Κυβερνήτης επέμενε στην παροχή αυτονομίας, ενώ ο Αρχιεπίσκοπος στην αναγνώριση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης.
- Μετά την αποτυχία των συνομιλιών, ο Μακάριος Γ΄ εξορίστηκε στις Σεϋχέλλες (9 Μαρτίου 1956), μαζί με τον μητροπολίτη Κυρηνείας Κυπριανό, τον Παπάσταυρο Παπαγαθαγγέλου και τον Πολύκαρπο Ιωαννίδη.

Εξορία στις Σεϋχέλλες (1956)

Από αριστερά, ο Παπάσταυρος Παπαγαθαγγέλου,
ο μητροπολίτης Κυρηναίας Κυπριανός, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος
και ο Πολύκαρπος Ιωαννίδης

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΡΑΝΤΚΛΙΦ (1956)

- Οι συνταγματικές προτάσεις του Άγγλου συνταγματολόγου Ράντκλιφ διαβιβάζονται το Δεκέμβριο του 1956 στο Μακάριο Γ΄, που ήταν εξόριστος στις Σεϋχέλλες και στην ελληνική κυβέρνηση. Με τις προτάσεις αυτές εισάγεται για πρώτη φορά **η αρχή της διχοτόμησης**.
- Ο Μακάριος αρνήθηκε οποιαδήποτε συζήτηση εφ' όσον παρέμενε στην εξορία, ενώ η ελληνική κυβέρνηση απέρριψε το σύνταγμα Ράντκλιφ επειδή ούτε φιλελεύθερο, ούτε δημοκρατικό ήταν και κυρίως δεν οδηγούσε σε πραγματική εφαρμογή του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης.

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΚΜΙΛΛΑΝ (1958)

Προτάθηκε από τον Άγγλο πρωθυπουργό Μακμίλλαν το 1958 και στηριζόταν

α) σε δύο άξονες:

1. στην τριπλή συγκυριαρχία και
2. στην αρχή της μείζονος κοινοτικής αυτονομίας

β) Καθιέρωνε θεσμικά την ισότητα εξουσιών και

γ) το διαχωρισμό ανάμεσα στις δύο κοινότητες. Σ' αυτό συνέτειναν η ξεχωριστή υπηκοότητα, η απουσία ενιαίας βουλής με παράλληλη λειτουργία δύο αυτόνομων κοινοτικών βουλών.

Το σχέδιο απορρίφθηκε λόγω

1. των διαιρετικών στοιχείων που περιείχε και
2. γιατί στην ουσία καθιστούσε την Τουρκία συγκυρίαρχο στο νησί.

Προκειμένου να ενισχυθεί η κοινή θέση των Βρετανών και των Τούρκων, ότι η διχοτόμηση είναι λύση ανάγκης και ότι τα δύο σύνοικα στοιχεία ήταν αδύνατο να συμβιώσουν, η τουρκοκυπριακή πλευρά προκάλεσε τις διακοινοτικές ταραχές του 1958.

ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΛΥΣΗΣ

Η μετακίνηση της ελληνοκυπριακής πλευράς από το αίτημα της Ένωσης στο αίτημα της Ανεξαρτησίας, ως προσπάθεια αποφυγής των διχοτομικών σχεδίων.

Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου 1959

- Οι Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου, που υπογράφηκαν το **1959** μεταξύ **Μεγάλης Βρετανίας, Ελλάδας, Τουρκίας, ελληνοκυπριακής και τουρκοκυπριακής** κοινότητας, ήταν οι Συνθήκες με τις οποίες τερματίστηκε η βρετανική κυριαρχία επί της **Κύπρου** και ιδρύθηκε ανεξάρτητο Κυπριακό κράτος.
- Οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου είχαν υπογραφεί, η μεν πρώτη στο ξενοδοχείο Ντόλτερ της **Ζυρίχης** στις **11 Φεβρουαρίου** του **1959**, από τους **Κωνσταντίνο Καραμανλή** και **Αντάν Μεντερές**, πρωθυπουργό της Τουρκίας, η δε δεύτερη στο Λάνκαστερ Χάουζ του **Λονδίνου** στις **19 Φεβρουαρίου** του 1959, από τους δύο προαναφερθέντες συν τον Βρετανό ομόλογό τους **Χάρολντ Μακμίλαν**, ενώ κάποια συνημμένα κείμενα είχαν υπογραφεί από τον **Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Μακάριο Γ'** και τον αντιπρόεδρο **Φαζίλ Κιουτσούκ**, οι οποίοι είχαν γνώση του συνόλου των συμφωνιών.
- 1960: Τερματισμός της Βρετανικής κυριαρχίας στο νησί και **ανακήρυξη** της Κύπρου **σε ανεξάρτητη Δημοκρατία**.

Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου 1959

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής
και ο Χάρολντ Μακμίλαν

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής
και ο Αντνάν Μεντερές

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄ συνομιλεί με τον Φαζίλ Κιουτσούκ (δεξιά).

Ο τελευταίος Κυβερνήτης της Κύπρου:
Σερ Χιου Μάκιντος Φουτ (Sir Hugh Mackintosh Foot)
1957-1960,

Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄
πρόεδρος της Κύπρου

Δρ. Φαζίλ Κιουτσούκ
αντιπρόεδρος της Κύπρου

Λευκωσία, **16 Αυγούστου 1960**. Η υπογραφή των τελικών κειμένων των συμφωνιών για την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο **Αρχιεπίσκοπος Μακάριος**, εκλεγμένος πρόεδρος της νεοσύστατης Δημοκρατίας, υπογράφει τα κείμενα, ενώ, αριστερά του, παρακολουθεί ο τελευταίος Βρετανός κυβερνήτης της Κύπρου, **σερ Χίου Φουτ**. Δεύτερος από δεξιά, ο Τουρκοκύπριος αντιπρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, **δρ Φαζίλ Κιουτσούκ**.

**16 Αυγούστου 1960: ημέρα ίδρυσης
της Κυπριακής Δημοκρατίας
Υιοθετείται όμως η 1^η Οκτωβρίου ως η ημέρα
εορτασμού**

Σχολιάστε τον θυρεό (έμβλημα) της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η Συμφωνία Ζυρίχης, που επικυρώθηκε στο Λονδίνο, περιελάμβανε σε γενικές γραμμές τα εξής:

- **Οι Συμφωνίες αποτελούνταν από τα εξής τέσσερα κείμενα:**
  - 1. Βασικά άρθρα του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Κύπρου.**
  - 2. Συνθήκη Εγγύησης μεταξύ Ελλάδας, Τουρκίας, Βρετανίας και Κύπρου. Με βάση τη συνθήκη αυτή, καθεμιά από τις τρεις χώρες ή από κοινού θα μπορούσαν να επέμβουν, για να απομακρύνουν κάθε κίνδυνο που θα απειλούσε την ακεραιότητα του κράτους. (Αυτήν ακριβώς τη συνθήκη πρόβαλε η Τουρκία ως δικαιολογία για την εισβολή της στην Κύπρο, στις 20 Ιουλίου 1974).**
  - 3. Συνθήκη Συμμαχίας μεταξύ της Κύπρου, Ελλάδας και Τουρκίας.**
  - 4. Συμφωνία Κυρίων.**
- **Ο Αρχιεπίσκοπος, μετά από πιέσεις και παρά την προσπάθεια που κατέβαλε για βελτίωση των όρων των Συμφωνιών, τελικά υπογράφει τη συμφωνία της Ζυρίχης, παρά τις αντιδράσεις που προέρχονταν κυρίως από την πλευρά των αγωνιστών και αφορούσαν την παρουσία τουρκικών στρατευμάτων στο νησί.**

**1η Συνεδρία Υπουργικού Συμβουλίου με
τον Πρόεδρο και Αρχιεπίσκοπο Μακάριο,
τον Αντιπρόεδρο Fazil Kutchuk
και τον τελευταίο Βρετανό Κυβερνήτη Sir Hugh Foot, επτά
Ελληνοκύπριους και τρεις Τουρκοκύπριους Υπουργούς**

Υπουργικό Συμβούλιο 1960

Θεσμική συγκρότηση του νεοσύστατου κράτους

- **Πρώτος Ελληνοκύπριος Πρόεδρος:**
Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄
- **Πρώτος Τουρκοκύπριος Αντιπρόεδρος:**
Φαζίλ Κουτσιούκ
- **Υπουργικό Συμβούλιο:**
Επτά (7) Ελληνοκύπριοι
Τρεις (3) Τουρκοκύπριοι
- **Σύνθεση πρώτου Κοινοβουλίου:**
Τριάντα πέντε (35) Ελληνοκύπριοι
Δεκαπέντε (15) Τουρκοκύπριοι

Δημογραφία της Κύπρου το 1960

Εθνικότητα	Πληθυσμός	Ποσοστό (%)
Έλληνες	441, 656	77,0
Τούρκοι	104,942	18,3
Αρμένιοι	3,378	0,6
Ρωμαιοκαθολικοί (Λατίνοι)	4,505	0,8
Μαρωνίτες	2,752	0,5
Άλλοι (Βρετανοί κτλ.)	16,333	2,8
Σύνολο	573, 566	

Σχολιάστε την πληθυσμιακή αναλογία σε σχέση με το Σύνταγμα.

Άρθρα του Κυπριακού Συντάγματος

Άρθρον 1^{ον}: Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι ανεξάρτητος και κυρίαρχος δημοκρατία, προεδρικού συστήματος, της οποίας ο πρόεδρος είναι Έλληνας και ο αντιπρόεδρος Τούρκος.

Άρθρον 2^{ον}:

Δια τους σκοπούς του παρόντος Συντάγματος:

1. Την ελληνική κοινότητα αποτελούν άπαντες οι πολίτες της Δημοκρατίας, οίτινες είναι ελληνικής καταγωγής και έχουν ως μητρική γλώσσα την ελληνική ή μετέχουν των ελληνικών πολιτιστικών παραδόσεων ή ανήκουν εις την Ελληνική Ορθόδοξον Εκκλησίαν.
2. Την τουρκική κοινότητα αποτελούν άπαντες οι πολίτες της Δημοκρατίας, οίτινες είναι τουρκικής καταγωγής και έχουν ως μητρική γλώσσα την τουρκική ή μετέχουν των τουρκικών πολιτιστικών παραδόσεων ή είναι μωαμεθανοί.
3. Πολίτες της Δημοκρατίας μη περιλαμβανόμενοι εις τας διατάξεις της πρώτης ή της δευτέρας παραγράφου του παρόντος άρθρου, επιλέγουν ατομικώς την ελληνική ή την τουρκική κοινότητα εντός προθεσμίας τριών μηνών από της ημερομηνίας της έναρξης της ισχύος του Συντάγματος. Εφ' όσον όμως ανήκουν εις θρησκευτική ομάδα επιλέγουν την ελληνική ή την τουρκική κοινότητα ομαδικώς και επί τη τοιαύτη επιλογή θεωρούνται μέλη της κοινότητος, ην επελέξαντο, τηρουμένου του κανόνος ότι πας πολίτης της Δημοκρατίας ανήκων εις τοιαύτην θρησκευτική ομάδα δικαιούται να μη συμμορφωθή προς την κατόπιν αποφάσεως της ομάδος επιλογήν αυτής, οπότε δι' ενυπογράφου δηλώσεως αυτού υποβαλλομένης εντός μηνός από της ημερομηνίας της επιλογής της ομάδος αυτού εις τον αρμόδιον υπάλληλον της Δημοκρατίας, και εις τους Προέδρους της ελληνικής και της τουρκικής Κοινοτικής Συνελεύσεως, επιλέγει κοινότητα διάφορον της κοινότητος, ην επελέξατο η ομάς αυτού.

Άρθρον 3^{ον} : Αι επίσημαι γλώσσαι της Δημοκρατίας είναι η ελληνική και η τουρκική.

Άρθρον 4^{ον}:

1. Η Δημοκρατία έχει ιδίαν σημαίαν ουδετέρου σχεδίου και χρώματος, την οποίαν επιλέγουσιν από κοινού ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας.
2. Αι αρχαί της Δημοκρατίας και οιονδήποτε νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ή οργανισμός κοινής ωφελείας ιδρυόμενος δια ή συμφώνως τω νόμω της Δημοκρατίας αναρτώσι την σημαίαν της Δημοκρατίας και έχουσι το δικαίωμα να αναρτώσι κατά τας εορτάς ταυτοχρόνως ομού μετά της σημαίας της Δημοκρατίας την ελληνικήν και την τουρκικήν σημαίαν.
3. Αι κοινοτικάί αρχαί και τα ιδρύματα αυτών έχουσι το δικαίωμα, να αναρτώσι κατά τας εορτάς ταυτοχρόνως ομού μετά της σημαίας της Δημοκρατίας την ελληνικήν ή την τουρκικήν σημαίαν.
4. Πας πολίτης της Δημοκρατίας ή οιαδήποτε οργάνωσις αποτελούσα ή μη νομικόν πρόσωπον, εξαιρουμένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, της οποίας τα μέλη είναι πολίται της Δημοκρατίας, έχουσι το δικαίωμα να αναρτώσιν επί της κατοικίας ή του καταστήματος αυτών την σημαίαν της Δημοκρατίας ή την ελληνικήν ή την τουρκικήν σημαίαν, άνευ οιονδήποτε περιορισμού.

Σχολιάστε τα άρθρα που παρατίθενται πιο πάνω.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΖΥΡΙΧΗΣ - ΛΟΝΔΙΝΟΥ

- 1. Καθιέρωναν ένα συνεταιρισμό Ελλήνων και Τούρκων στη διοίκηση, δυσανάλογο προς την πληθυσμιακή τους αναλογία (82% Ελληνοκύπριοι και 18% Τουρκοκύπριοι).**
- 2. Οι Τουρκοκύπριοι κέρδισαν το 30% στη Βουλή, το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Δημόσια Υπηρεσία.**
- 3. Οι Τουρκοκύπριοι κέρδισαν το 40% στο Στρατό και την Αστυνομία.**
- 4. Ο Έλληνας πρόεδρος και Τούρκος αντιπρόεδρος είχαν δικαίωμα veto (αρνησικυρίας) για πολιτικά οικονομικά και αμυντικά ζητήματα.**
- 5. Προνοούσαν διαχωρισμό των Δημαρχείων στις κυριότερες πόλεις.**
- 6. Προνοούσαν χωριστή ψηφοφορία και πλειοψηφία των βουλευτών κάθε κοινότητας στη Βουλή για την ψήφιση του Προϋπολογισμού του κράτους.**
- 7. Δημιουργήθηκαν δύο Κοινοτικές Συνελεύσεις, μια ελληνική και μια τουρκική, που η καθεμιά είχε την ευθύνη για τα θρησκευτικά, εκπαιδευτικά και πολιτιστικά θέματα της Κοινοότητάς τους.**
- 8. Το Σύνταγμα προνοούσε ρύθμιση του θέματος των χωριστών δημαρχείων από τις δύο Κοινοτικές Συνελεύσεις.**
- 9. Με βάση τη συνθήκη Συμμαχίας εγκαταστάθηκε στην Κύπρο ελληνική στρατιωτική δύναμη (ΕΛΔΥΚ) 950 ανδρών και τουρκική (ΤΟΥΡΔΥΚ) 650.**
- 1. Διατηρούνται στην Κύπρο οι κυρίαρχες βρετανικές στρατιωτικές βάσεις.**

Οι πρώτες εκλογές στην Κυπριακή Δημοκρατία για ανάδειξη των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων διεξήχθησαν με το πλειοψηφικό σύστημα την 31η Ιουλίου 1960.

Τριάντα πέντε έδρες (35) είχε η ελληνική κοινότητα και δεκαπέντε (15) έδρες η τουρκική κοινότητα στη Βουλή.

Τα πρώτα διεθνή βήματα της Κύπρου

Η Κυπριακή Δημοκρατία γίνεται μέλος:

- του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (1960)
- της Κοινοπολιτείας (1961)
- του Συμβουλίου της Ευρώπης (1961)
- του Κινήματος των Αδεσμεύτων, στην ίδρυση του οποίου είχε πρωτοστατήσει (1961)

**Κατά τη γνώμη σας,
ποιες δυσκολίες και
προβλήματα είχε η
Κυπριακή Δημοκρατία
στα πρώτα χρόνια
λειτουργίας της;
Εξηγήστε.**

Προβλήματα Κυπριακής Δημοκρατίας

- Ανταγωνισμός των δύο κοινοτήτων σε μια προσπάθεια αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων και εξουδετέρωσης των μειονεκτημάτων, που απέρρεαν από τις Συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου.
- Δυσλειτουργία του κράτους εξαιτίας κάποιων προνοιών του συντάγματος όπως το δικαίωμα της αρνησικυρίας (veto), οι χωριστές πλειοψηφίες στη Βουλή, η εκλογή χωριστών δημοτικών συμβουλίων στις πόλεις κτλ.

Δυτικός και Ανατολικός συνασπισμός στην Ευρώπη

Στόχοι της πολιτικής του νεοσύστατου κράτους

Βασικός άξονας της Εσωτερικής πολιτικής

Οργάνωση ενωμένου ανεξάρτητου κράτους

Απώτερος στόχος

Η εδραίωση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο διεθνές προσκήνιο

Βασικός άξονας της

εξωτερικής πολιτικής που χαράσσει ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος με επισκέψεις σε διάφορες χώρες

- Ο αδέσμευτος χαρακτήρας της Κύπρου
- Η διατήρηση στενών σχέσεων με τη Δύση
- Η σύναψη φιλικών σχέσεων με τις χώρες της Ανατολής αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο.

**Πώς πιστεύετε
αντιμετώπισαν οι
δυο κοινότητες τη
δημιουργία της
Κυπριακής
Δημοκρατίας;**

Οι πρώτες αντιδράσεις των δύο Κοινοτήτων

Ελληνοκυπριακή Κοινότητα

Εμμένει στην ιδέα της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι ένα τέτοιο ενδεχόμενο αφενός αποκλείεται ρητά από τις Συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου και αφετέρου συγκεντρώνει τις Ελλαδικές και Τουρκικές αντιδράσεις.

Τουρκοκυπριακή Κοινότητα

1. Μεθοδεύει συστηματικά την εφαρμογή όλων των ευνοϊκών για την τουρκοκυπριακή πλευρά **διαιρετικών στοιχείων του Συντάγματος**, με αποτέλεσμα να παρατηρείται **δυστοκία στη λήψη αποφάσεων** και γενικότερα δυσλειτουργία σε επίπεδο Βουλής και κυβέρνησης του κράτους.

2. Προβαίνει σε μυστικές στρατιωτικές προετοιμασίες. Η μυστική τρομοκρατική οργάνωση **TMT**, που ελεγχόταν από εξστρεμιστικά στοιχεία της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας, προσπαθεί να φιμώσει, να εξουδετερώσει στην τουρκοκυπριακή πλευρά τις προοδευτικές εκείνες φωνές που εργάζονταν για την οικοδόμηση κλίματος εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Τα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας 1960 - 1963

Μετά την υπογραφή των Συμφωνιών Ζυρίχης - Λονδίνου, ο κυπριακός λαός ευελπιστεί να απολαύσει μια **ειρηνική ζωή** σε συνθήκες δημοκρατίας και ελευθερίας.

Σύντομα, όμως, τα **διαιρετικά στοιχεία που εμπεριέχονταν στις Συμφωνίες Ζυρίχης - Λονδίνου**, διασαλεύουν τη λειτουργία του κράτους.

Αποκορύφωμα, η **τουρκοκυπριακή ανταρσία** του Δεκέμβρη του **1963** (ένοπλη εξέγερση) μετά την υποβολή των **13 σημείων** του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ για τροποποίηση του Συντάγματος.

Τα δεκατρία σημεία του Μακαρίου

1 Να καταργηθεί το δικαίωμα αρνησικυρίας του προέδρου και του αντιπροέδρου της Δημοκρατίας. Το δικαίωμα του βέτο απειλούσε με εμπλοκή την Κυπριακή Δημοκρατία σε κάθε βήμα.

2 Ο αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας να αντικαθιστά τον πρόεδρο όταν απουσιάζει ή όταν δεν μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντά του.

3 Ο Έλληνας πρόεδρος της Βουλής και ο Τούρκος αντιπρόεδρος να εκλέγονται από όλα τα μέλη της Βουλής. Με βάση το Σύνταγμα ο πρόεδρος εκλεγόταν από τους Έλληνες βουλευτές και ο αντιπρόεδρος της Βουλής από τους Τούρκους βουλευτές.

4 Ο αντιπρόεδρος της Βουλής να αντικαθιστά τον πρόεδρο της Βουλής όταν απουσιάζει ή όταν δεν μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντά του.

5 Να καταργηθεί η χωριστή πλειοψηφία που απαιτείται από το Σύνταγμα για την ψήφιση συγκεκριμένων νόμων (δηλαδή εκείνων που αφορούσαν θέματα φορολογίας, δήμων και εκλογών).

6 Να εγκαθιδρυθούν ενιαίοι δήμοι για κάθε πόλη και όχι δύο χωριστοί δήμοι στις πέντε μεγαλύτερες πόλεις.

Τα δεκατρία σημεία του Μακαρίου (συνέχεια)

- 7 Να ενοποιηθεί το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης (αφού με βάση το Σύνταγμα οι Ελληνοκύπριοι δικάζονταν από Ελληνοκύπριους δικαστές και οι Τουρκοκύπριοι από Τουρκοκύπριους).
- 8 Να καταργηθεί ο διαχωρισμός των δυνάμεων για την τήρηση του νόμου και της τάξης σε Αστυνομία και Χωροφυλακή.
- 9 Να καθορίζεται διά νόμου ο αριθμός των Δυνάμεων Ασφαλείας, αφού μέχρι τότε η αύξηση ή η μείωσή τους εναπόκειτο σε απόφαση του προέδρου και του αντιπροέδρου.
- 10 Να τροποποιηθεί με βάση την αναλογία πληθυσμού η κατανομή των θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία, τις Δυνάμεις Ασφαλείας και την άμυνα. Το Σύνταγμα προνοούσε 30% των θέσεων στη Δημόσια Υπηρεσία και στα Σώματα Ασφαλείας και 40% των θέσεων στο Στρατό για τους Τουρκοκυπρίους, παρ' όλο που δεν ξεπερνούσαν το 18% του πληθυσμού.
- 11 Να μειωθούν από δέκα στα πέντε τα μέλη της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για να είναι πιο ολιγομελές και ευέλικτο Σώμα.
- 12 Να λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία όλες οι αποφάσεις της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας.
- 13 Να καταργηθούν οι κοινοτικές συνελεύσεις, οι οποίες είχαν την αρμοδιότητα κυρίως για θρησκευτικά, εκπαιδευτικά, μορφωτικά και άλλα θέματα. Ο Μακάριος άφηνε ανοιχτό το ενδεχόμενο να παραμείνει η τουρκική κοινοτική συνέλευση, εάν το επιθυμούσε η τουρκοκυπριακή κοινότητα. Η εισήγησή του αφορούσε τις δυσλειτουργίες που δημιουργούνταν λόγω της διάσπασης των αρμοδιοτήτων μεταξύ κοινοτικών συνελεύσεων και κρατικών υπηρεσιών.

Στάση Εγγυητριών Δυνάμεων στις προθέσεις του Μακαρίου Γ΄

Τουρκία

Ήταν αρνητική στις προθέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς για αναθεώρηση του Συντάγματος.

Μεγάλη Βρετανία

Αν και υπάρχουν διάφορες εκτιμήσεις για τη στάση της Μ. Βρετανίας, εντούτοις ο Ύπατος Αρμοστής στην Κύπρο Άρθουρ Κλαρκ, ενθαρρύνει τον Μακάριο να προχωρήσει στην υποβολή προτάσεων για τροποποίηση, ενώ όπως μαρτυρείται είχε και άμεση ανάμειξη στην τελική διατύπωση των προτάσεων που έμειναν γνωστές ως «δεκατρία σημεία».

Ελλάδα

Ο πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου υποσχόταν κάθε βοήθεια στην Κύπρο και παράλληλα συμβούλευε την κυπριακή ηγεσία να αποφύγει οποιαδήποτε μονομερή ενέργεια.

Δεκέμβρης 1963: αρχή των διακοινοτικών ταραχών

- **Η αρχή έγινε το βράδυ της 21ης Δεκεμβρίου.**

Στις 1:30 το πρωί της νύχτας εκείνης, τετραμελής αστυνομική περίπολος στη διασταύρωση των οδών Ερμού και Ορχανιέ, ζήτησε να ελέγξει τους επιβάτες δύο αυτοκινήτων που κινούνταν ύποπτα στην περιοχή. Οι επιβάτες, έξι άνδρες και τρεις γυναίκες αρνήθηκαν τον έλεγχο και άρχισαν να βρίζουν τους αστυνομικούς. Μια από τις γυναίκες έτρεξε και ειδοποίησε τους Τ/κ που ζούσαν στην περιοχή. Ο κίνδυνος για τους αστυνομικούς ήταν μεγάλος γιατί το πλήθος των Τ/κ που κατέφθασε στη σκηνή, κινήθηκε εναντίον τους με άγριες διαθέσεις. Όταν σε λίγο έφτασαν αστυνομικές ενισχύσεις, οι Τούρκοι άρχισαν τους πυροβολισμούς με αποτέλεσμα οι αστυνομικοί να ανταποδώσουν τα πυρά. Από την ανταλλαγή των πυροβολισμών σκοτώθηκαν δυο Τ/κ.

- **Μετά από αυτό το επεισόδιο οι Τ/κ υπουργοί και βουλευτές αποχώρησαν από την κυβέρνηση και τη βουλή.**
- Η Βρετανία με το πρόσχημα της εγγυήτριας δύναμης χάραξε λίγες μέρες μετά, στις 30/12/1963 τη λεγόμενη «**πράσινη γραμμή**» στα πλαίσια συμφωνημένης εκχειρίας [ονομάστηκε έτσι από το πράσινο μολύβι που χρησιμοποίησε ο Άγγλος στρατηγός Πήτερ Γιάγκ για τη χάραξη επί χάρτου της διαχωριστικής γραμμής].
- Η ΤΜΤ ανέλαβε τη μετακίνηση των Τ/κ πληθυσμών με βία ή χωρίς βία σε **θύλακες ή στις Τ/κ συνοικίες των πόλεων.**
- Οι συγκρούσεις επεκτάθηκαν σε όλες τις πόλεις και στην ύπαιθρο.

Τα γεγονότα του 1963

Από αριστερά προς δεξιά: ο ποταμός ο οποίος διαρρέει το Τσερπίκι, ο ποταμός ο οποίος διαρρέει το Τσερπίκι, ο ποταμός ο οποίος διαρρέει το Τσερπίκι...

Τό πεδίο των μεγάλων συγκρούσεων **ΟΜΟΡΦΙΤΑ: ΕΙΧΕ ΜΕΤΑΤΡΑΠΕΙ ΣΕ ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΟΧΥΡΟ**

ΠΟΛΥΒΟΛΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΙΧΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΣΗΡΑΓΓΕΣ

Συμμετοχή της ΤΟΥΡΔΥΚ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΜΑΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥΡΚΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

Επιτελείο αντικειμένων μας, διακινούμε χρέος το πρώτο να είναι των επιχειρήσεων στην περιοχή της Ομορφίτας όπου με γνώριμο τις προεργασίες από άμεση ανταπόκριση σποράς, τυχόν μεταβίβαση των συντάκτων και Τούρκων στρατιωτών. Οι συντάκτες μας μετακινούνται από Αμμοχώστη στην περιοχή του γέφυρας...

Χθες το πρωί / Αντικείμενα μετακινούμε χρέος το πρώτο να είναι των επιχειρήσεων στην περιοχή της Ομορφίτας όπου με γνώριμο τις προεργασίες από άμεση ανταπόκριση σποράς, τυχόν μεταβίβαση των συντάκτων και Τούρκων στρατιωτών. Οι συντάκτες μας μετακινούνται από Αμμοχώστη στην περιοχή του γέφυρας...

Β' Έκδοση (ώρα 5η πρωινή) ΔΥΟ ΝΕΚΡΟΙ ΑΠΟ ΠΥΡΟΒΟΛΙΣΜΟΥΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΕΡΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Τό επεισόδιο συνέβη την αύγη (στις 2.30' - 3 π.μ.). Τά θύματα, ένας νεαρός Τούρκος και μιά τουρκάλα - Ή αστυνομία έτεθη σέ συναγερμό και απέκλεισε την περιοχή.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΓΙΩΡΚΑΤΖΗ - ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

Σταμάτησαν οι επιχειρήσεις πυροβολισμών στην οδό Έρμου Λευκωσίας, οι οποίες είχαν ξεκινήσει την περασμένη βράδυ. Ο Γενικός Αρχηγός της Αστυνομίας, Γιώργος Κουτσίουκ, συναντήθηκε με τον Γενικό Διοικητή της Αμμοχώστης, Γεώργιο Γιωρκατζή, μετά το επεισόδιο. Ο Κουτσίουκ ανέφερε ότι δύο νεαροί Τούρκοι και μια γυναίκα σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια των πυροβολισμών. Ο Γιωρκατζής απάντησε ότι οι πληροφορίες που έλαβε από τους μαρτυρούμενους είναι ότι οι πυροβολισμοί ξεκίνησαν από την πλευρά της Αμμοχώστης.

ΦΟΣ ΤΟΝ Ο.Η.Ε.

Η κατάσταση στην Κύπρο είναι κρίσιμη. Η Ο.Η.Ε. πρέπει να δράσει άμεσα για να αποφευχθεί η κλιμάκωση της βίας. Η Τουρκία και η Ελλάδα πρέπει να σταματήσουν να υποστηρίζουν τις ακραίες ομάδες. Η λύση βρίσκεται στον διάλογο και στην ειρήνη.

Η πράσινη γραμμή

Διακοινοτικές ταραχές 1963-64

**Ελληνοκύπριοι κατά τις
διακοινοτικές ταραχές
στην Λεμεσό**

**Ένοπλοι Ελληνοκύπριοι
κατά τις διακοινοτικές
ταραχές της Λευκωσίας**

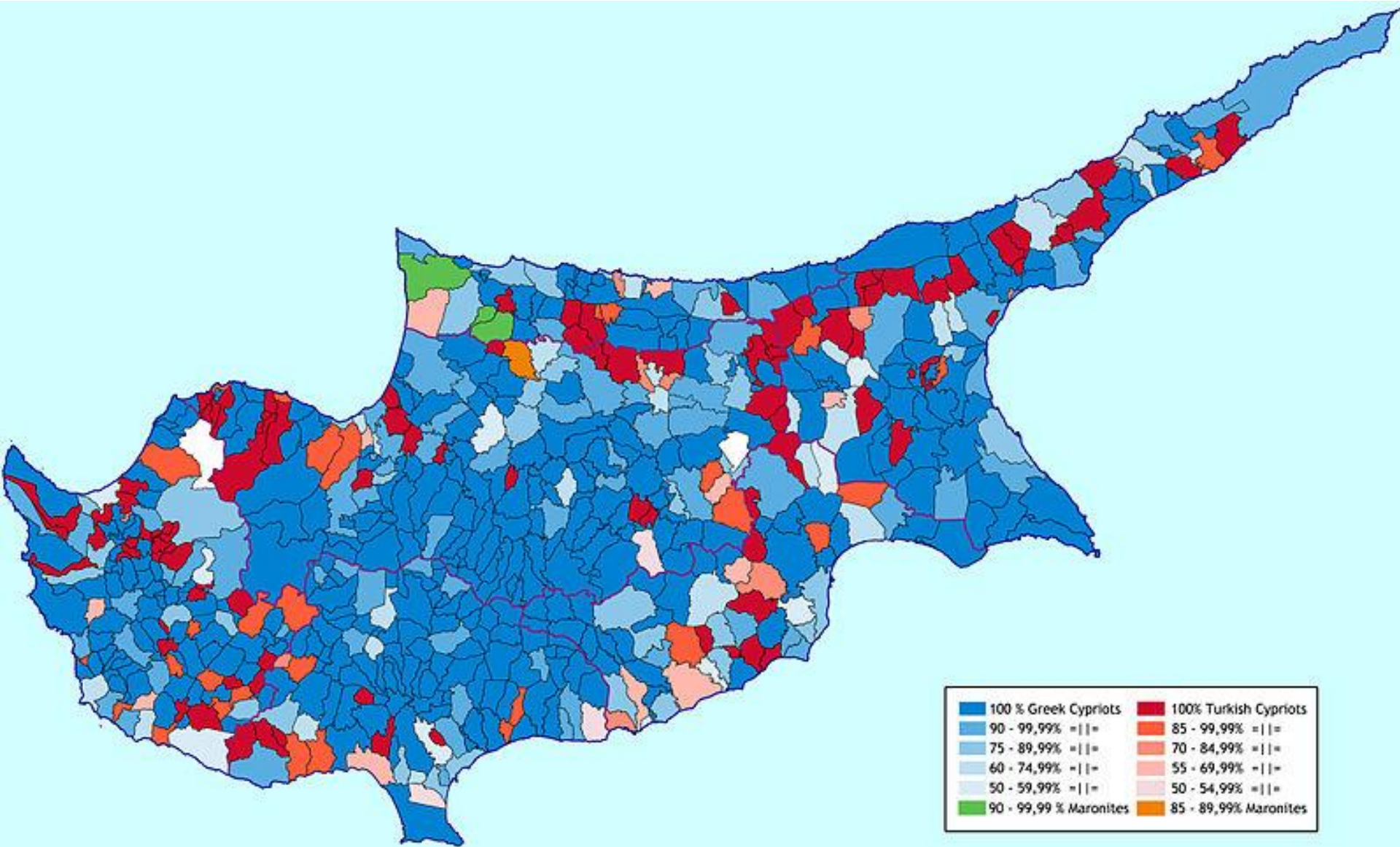
Διακοινοτικές ταραχές 1963-64

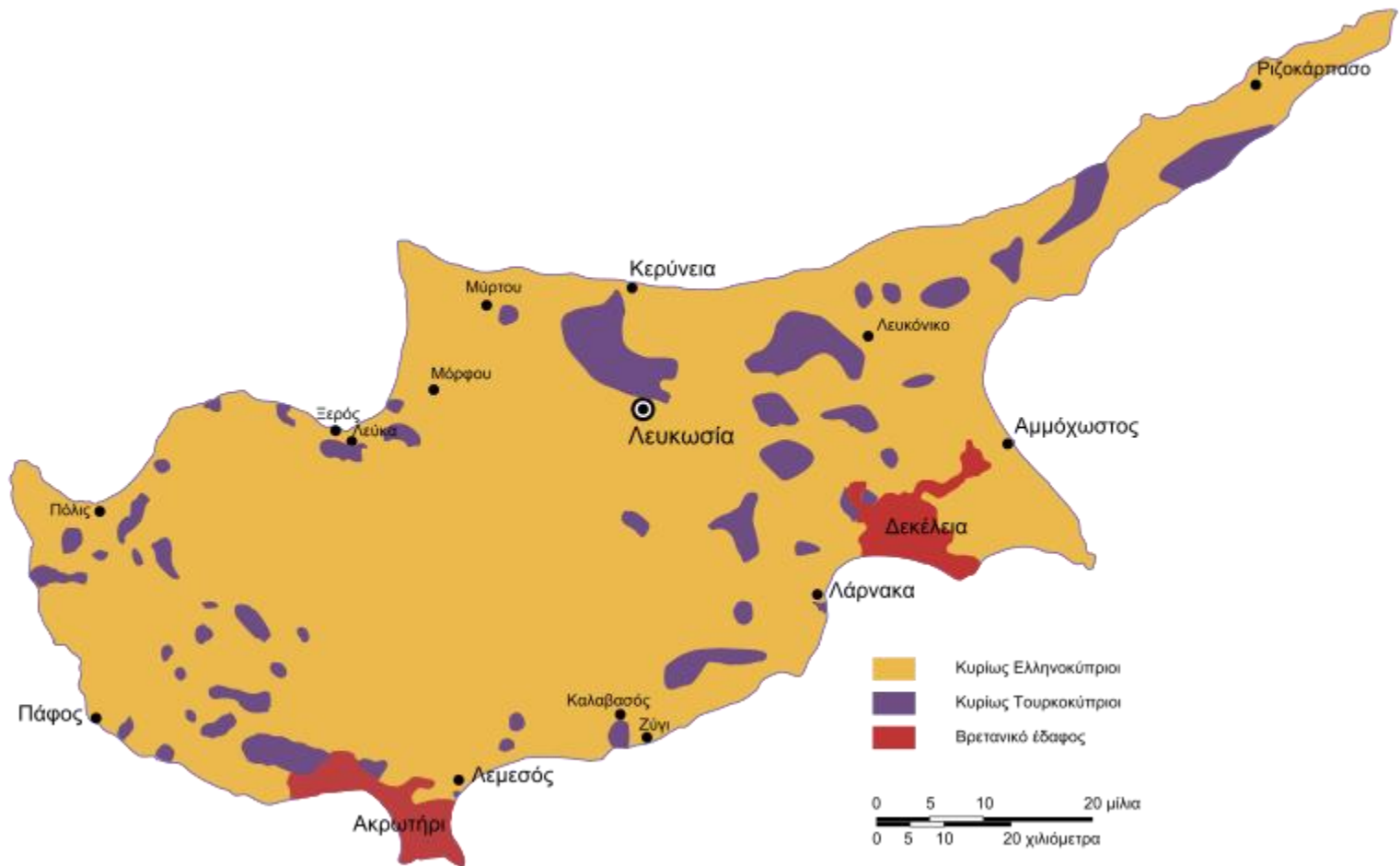
larnacainhistory.wordpress.com

**Ελληνοκύπριος σε σπίτι στο
παραλιακό μέτωπο κοντά στο
Κάστρο της Λάρνακας**

Η πληθυσμιακή σύνθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά την εγκαθίδρυσή της το 1960. Σχολιάστε.

- Χάρτης της κατανομής εθνοτήτων στην Κύπρο κατά το 1973 (πηγή: CIA). Οι τουρκοκυπριακοί θύλακες σημειώνονται με μωβ. Κατά το διάστημα 1964-1974 η κατανομή των θυλάκων παρουσίασε μικρή μεταβολή. Έξι ήταν οι κυρίως θύλακες το 1963. Σχολιάστε.

"Taksim" Χάρτης της διαίρεσης του νησιού όπως τον εισηγήθηκε ο Τούρκος ηγέτης **Φαζίλ Κιουτσούκ** στο βιβλίο του "The Cyprus Question – A Permanent Solution«, 1957 (Το Κυπριακό Ζήτημα – Μια μόνιμη Λύση), στο οποίο αποτυπώνονται καθαρά οι σκέψεις και οι προσανατολισμοί του, για διχοτόμηση της νήσου κατά μήκος του 35ου παράλληλου. Σχολιάστε τον χάρτη.

Συνέπειες διακοινοτικών ταραχών του 1963

1. Χαράσσεται από τους Άγγλους η γραμμή αντιπαράταξης μεταξύ των θέσεων των Ελλήνων και των Τούρκων, η οποία ονομάστηκε «πράσινη γραμμή».
2. Μεταφορά χιλιάδων Τουρκοκυπρίων από τα χωριά τους σε αμιγείς τουρκοκυπριακές περιοχές δημιουργώντας έξι (6) τουρκοκυπριακούς θύλακες.
3. Έξοδος της ΤΟΥΡΔΥΚ από το στρατόπεδό της και έλεγχος του δρόμου Λευκωσίας – Κερύνειας μέσω Κιόνελλι (δημιουργία προγεφυρώματος για την ενδεχόμενη τουρκική εισβολή και τη διχοτόμηση).
4. Αποχώρηση από την κυβέρνηση των Τουρκοκυπρίων Υπουργών (3), Αντιπροέδρου, Βουλευτών (15) και όλων των δημοσίων υπαλλήλων.
5. Σύσταση και Οργάνωση ξεχωριστών διοικητικών οργάνων: Ίδρυση το 1964 της «Γενικής Επιτροπής» με «εκτελεστική» και «νομοθετική» εξουσία, η οποία το 1967 ονομάστηκε «Προσωρινή Τουρκοκυπριακή Διοίκηση».

UNFICYP

- Διεθνής ειρηνευτική δύναμη του **ΟΗΕ** που εγκαταστάθηκε στην Κύπρο το Μάρτη του **1964**, μετά από σχετικό ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας (ψήφισμα 186).
- Η UNFICYP εξακολουθεί να βρίσκεται στην Κύπρο μέχρι σήμερα.

Τα γεγονότα της περιόδου 1964 - 1967

Η περίοδος αυτή σημαδεύεται από ιδιαίτερη ένταση, με αποκορύφωμα

- τον βομβαρδισμό της Τηλλυρίας από τουρκικά αεροπλάνα, τον Αύγουστο του **1964**
- και τις διακοινοτικές συγκρούσεις στην **Κοφίνου**, τον Νοέμβριο του **1967**.
- Παράλληλα, καταβάλλονται διάφορες προσπάθειες, κυρίως από τον αγγλοαμερικανικό παράγοντα, για εξεύρεση κοινώς αποδεκτής λύσης.

Ενίσχυση της άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας για αντιμετώπιση της εντεινόμενης τουρκικής απειλής

1)

Ίδρυση Εθνικής Φρουράς

Χρόνος ίδρυσης: 1964

Αρχηγός: Γεώργιος Γρίβας

Ενίσχυση της άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας για αντιμετώπιση της εντεινόμενης τουρκικής απειλής

2)

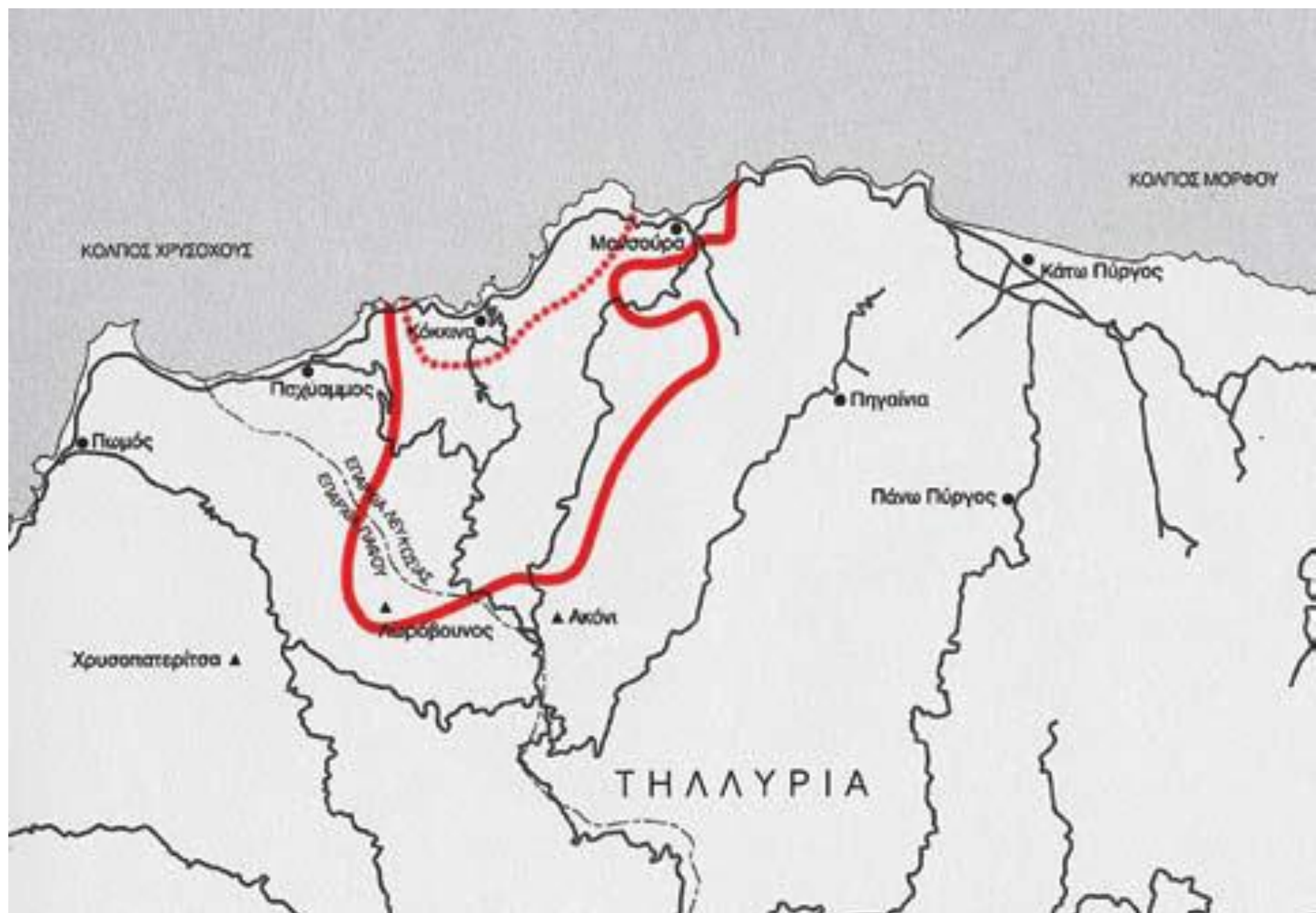
Αποστολή Ελληνικής Μεραρχίας

- Αποστέλλεται **μυστικά** στην Κύπρο, από την **κυβέρνηση Γεώργιου Παπανδρέου**, μια μεραρχία στρατού και Έλληνες αξιωματικοί για στελέχωση της Κυπριακής Εθνοφρουράς.
- **Στόχος** της Ελληνικής Κυβέρνησης να καταστήσει την Κύπρο αμυντικά αυτοδύναμη.
Αποχωρεί μετά τα γεγονότα της Κοφίνου 1967

Ο βομβαρδισμός της Τηλλυρίας 1964

*‘Ο Άγιος Γεώργιος Παχυάμμου.
Μόνο ο σταυρός και η καμπάνα θυμίζουν εκκλησία.*

«Αγία Τηλλυρία
πώς να ιχνογραφήσω τη μορφή
σου
πώς να ιστορήσω εικόνισμα
πώς να σε ζωγραφίσω
που δεν έχεις καημένη παρά
μαυρίλα και θάνατο
Αύγουστος μήνας και φωτιά,
φωτιά και θάνατος...»

Ο βομβαρδισμός της Τηλλυρίας 1964

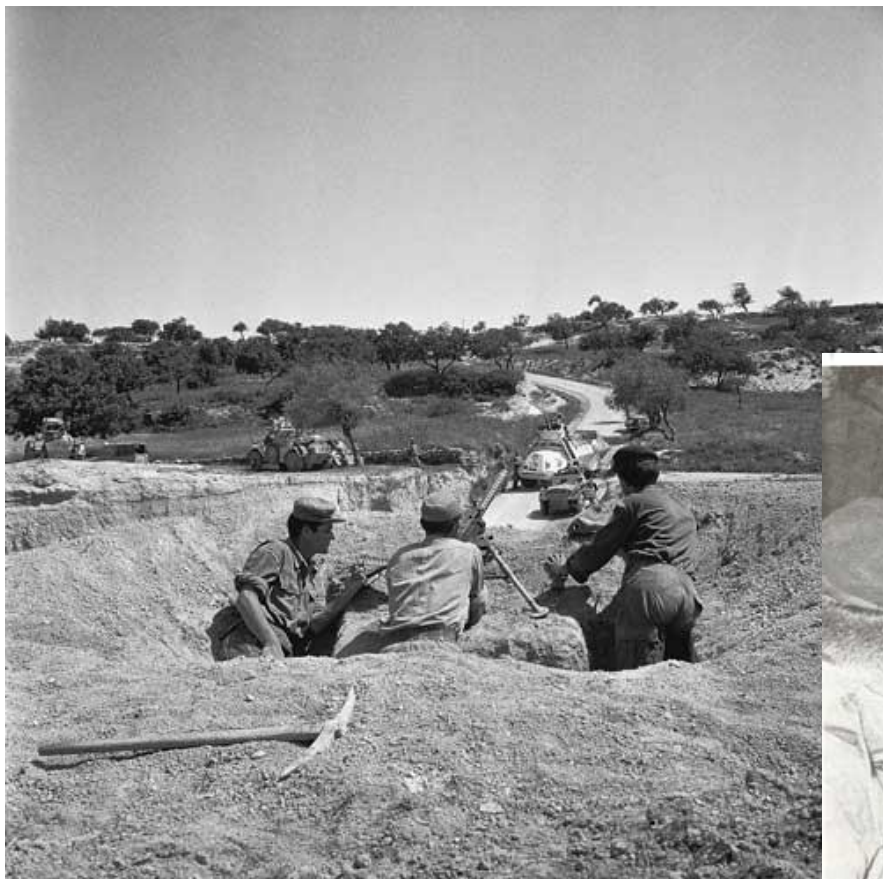

*Θρήνος και κλαυθμός για τόν άδικοχαμένο γιό έξ αιτίας
των βομβαρδισμών των Τούρκων.*

Τα γεγονότα της Κοφίνου 1967

Η περίοδος 1968 - 1974

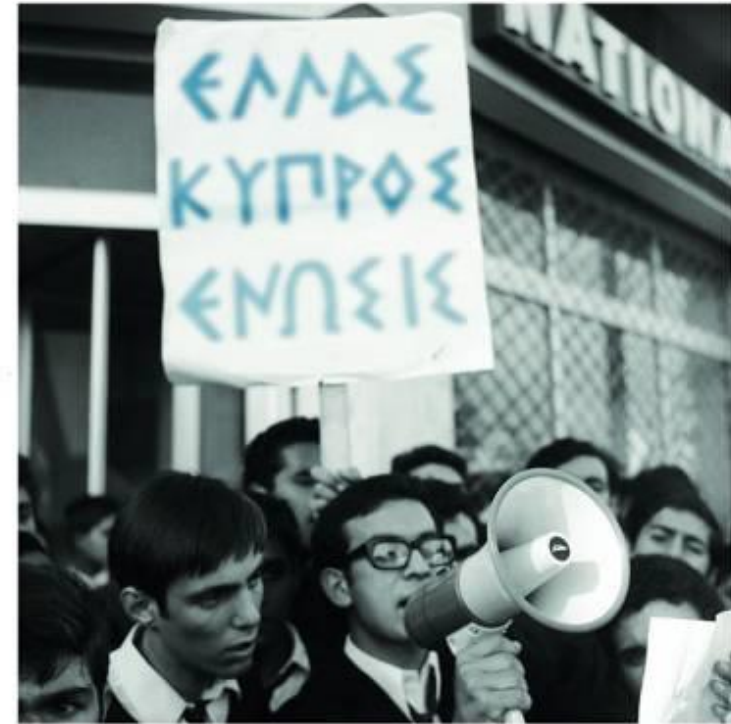
- Η υιοθέτηση της «γραμμής του εφικτού» και η οριστική εγκατάλειψη της πολιτικής της Ένωσης (που αναβίωσε το 1965 από την Κυπριακή και Ελλαδική κυβέρνηση) θα οδηγήσει στην έναρξη ενδοκυπριακών διαπραγματεύσεων μεταξύ των δύο κοινοτήτων υπό την αιγίδα του ΟΗΕ.
- Η εμφάνιση, όμως, της μυστικής παράνομης οργάνωσης «Εθνικό Μέτωπο» και η όλη δράση της, οδηγεί τον τόπο σε πολιτικές περιπέτειες.
- Η ίδρυση της μυστικής και παράνομης οργάνωσης ΕΟΚΑ Β΄ από το στρατηγό Γεώργιο Γρίβα Διγενή, επιδεινώνει την κατάσταση και προετοιμάζει το έδαφος για την πραγματοποίηση του πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 1974.
- Τραγική απόληξη του πραξικοπήματος η τουρκική εισβολή της 20ης Ιουλίου 1974, που είχε ως αποτέλεσμα την κατοχή του 36,4 % του κυπριακού εδάφους με εκατοντάδες νεκρούς, αγνοούμενους και χιλιάδες πρόσφυγες.

Ενδοκυπριακές διαπραγματεύσεις 1968

Χούντα του 1967 στην Ελλάδα

Ποια εμπλοκή είχε η Χούντα στην Κύπρο;

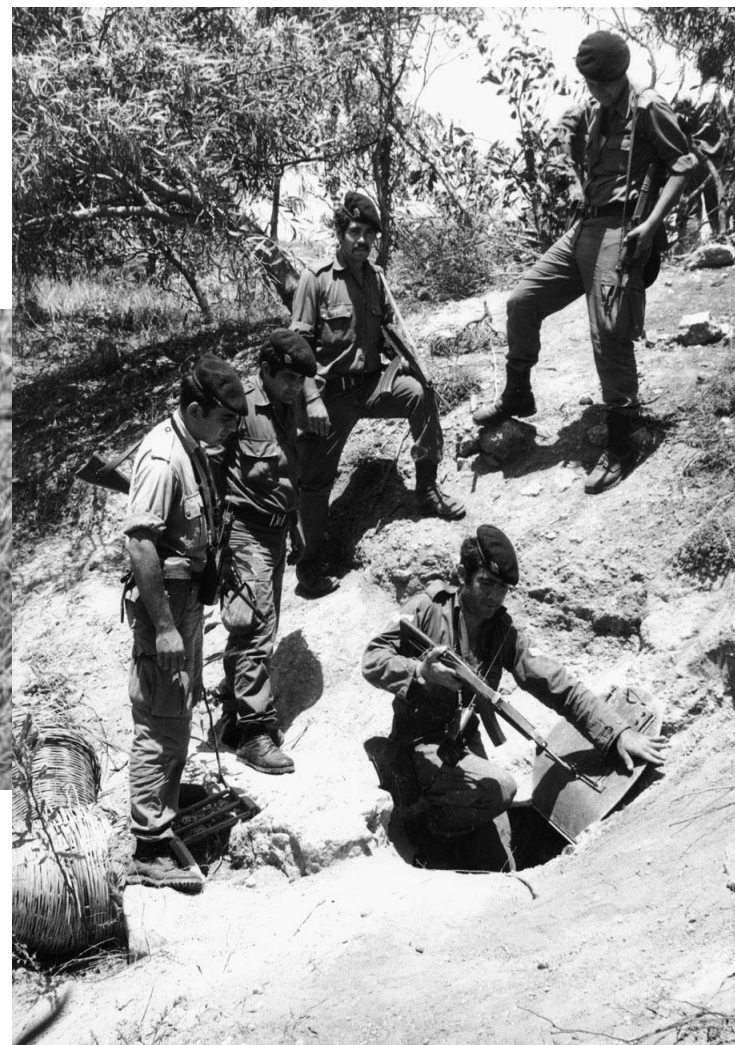

Ε.Ο.Κ.Α. Β

Παράνομοι αντάρτες της Ε.Ο.Κ.Α. Β

**Αστυνομικοί του εφεδρικού σώματος
κατά την εκτέλεση ερευνών για
κρυμμένο παράνομο οπλισμό**

Ενέργειες της Ε.Ο.Κ.Α. Β

3 Απριλίου 1973,
η ΕΟΚΑ Β' επιτίθεται
στον Αστυνομικό Σταθμό
Κοκκινοτριμιθιάς

Αστυνομικές έρευνες
αποκάλυψαν
στρατιωτικό εξοπλισμό
της ΕΟΚΑ Β'

«Εκκλησιαστικό πραξικόπημα»

Οι Μητροπολίτες Πάφου Γεννάδιος, Κιτίου Άνθιμος και Κυρηναίας Κυπριανός, απαίτησαν την παραίτηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, θεωρώντας ασυμβίβαστο το προεδρικό αξίωμα με το ιεραρχικό του σχήμα. Η προσπάθειά τους αυτή εντασσόταν στους ευρύτερους σχεδιασμούς της Χούντας των Αθηνών για παραμερισμό του Μακαρίου.

Οι τρεις προχώρησαν μάλιστα στην καθαίρεση του Μακαρίου από το αρχιεπισκοπικό αξίωμα.

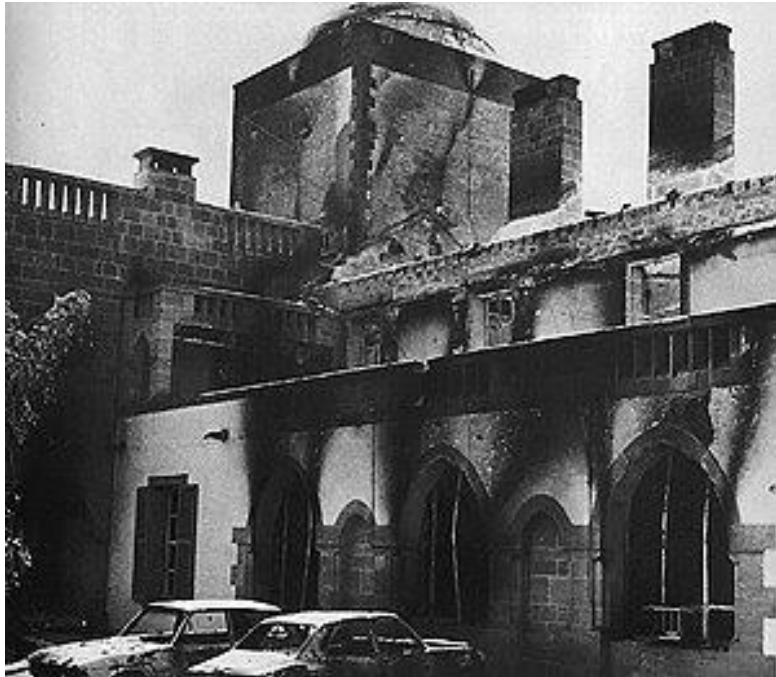
Τον Ιούλιο του 1973 συνεκλήθη από το Μακάριο «Μείζων και Υπερτελής Σύνοδος», η οποία αποφάσισε την καθαίρεση των τριών Μητροπολιτών.

Πραξικόπημα
Δευτέρα 15 Ιουλίου 1974
Ερείπια καμένου Προεδρικού Μεγάρου

Πραξικόπημα Δευτέρα 15 Ιουλίου 1974

Ο Νίκος Σαμπών

**Στρατιώτες στο Ρ.Ι.Κ
Φίμωση της ελευθερίας λόγου**

**Πραξικόπημα
Δευτέρα 15 Ιουλίου 1974**

**Στρατιωτικά άρματα έξω από
τον αστυνομικό σταθμό Λυκαβητού
Λευκωσίας**

15/07/1974

**Στρατιωτικά άρματα έξω
από την Τεχνική Σχολή Λευκωσίας
15/07/1974**

**Τουρκική Εισβολή
Σάββατο 20 Ιουλίου 1974**

**Κρατική τουρκική αφίσα της
Εισβολής 1974**

**Τουρκική Εισβολή
Σάββατο 20 Ιουλίου 1974
Απόβαση στην Κερύνεια**

**Τουρκική Εισβολή
Σάββατο 20 Ιουλίου 1974
Απόβαση στην Κερύνεια**

Προέλαση τουρκικών στρατευμάτων στην Κύπρο

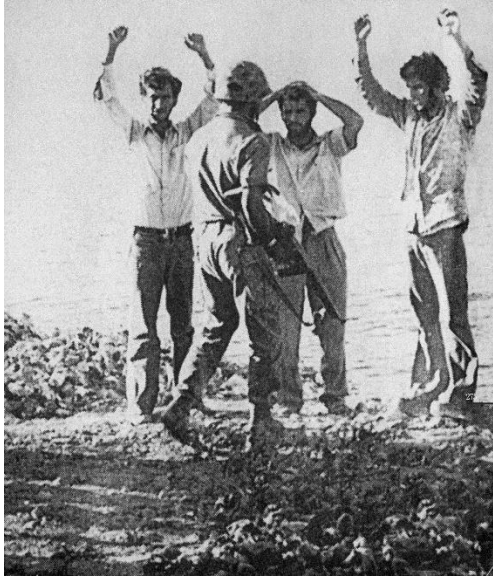

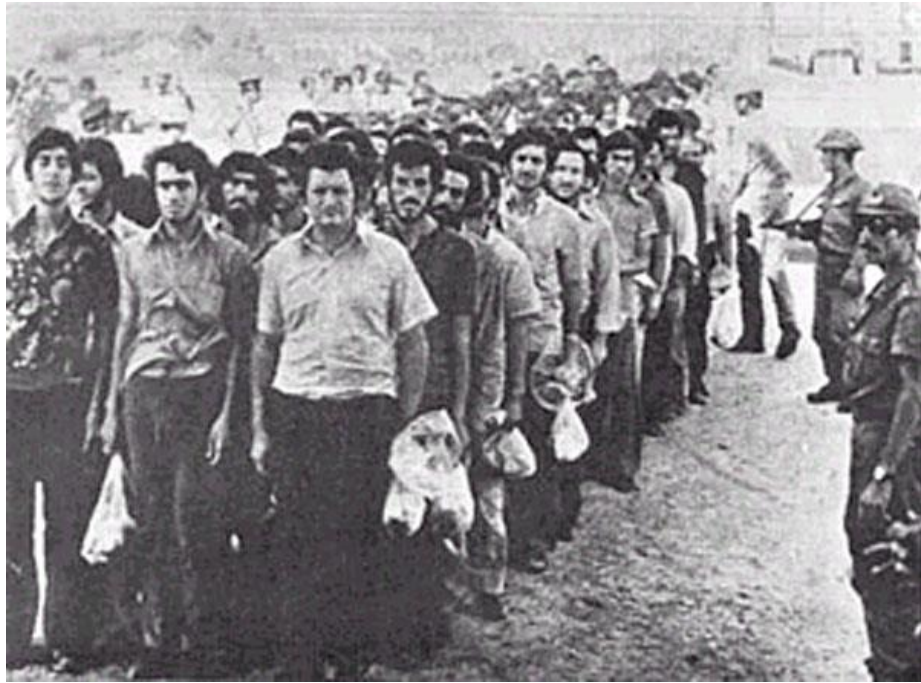
Τουρκική Εισβολή Κύπριοι στρατιώτες

Κύπριοι Αιχμάλωτοι των Τούρκων

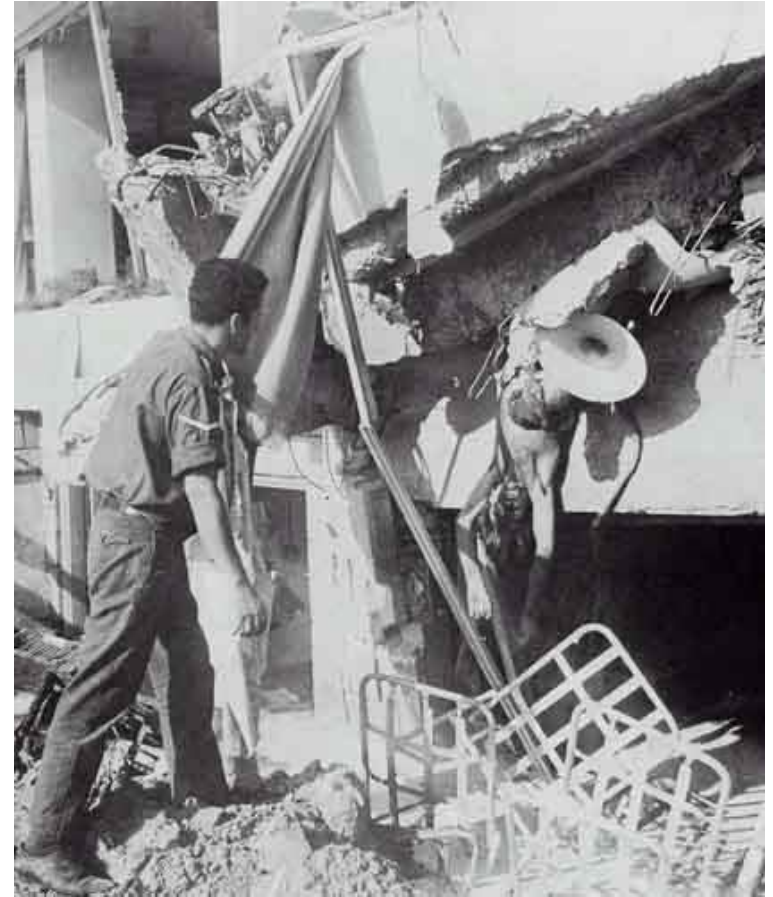
Κύπριοι Αιχμάλωτοι των Τούρκων

1. Κύπριοι αιχμάλωτοι
2. Κύπριοι αιχμάλωτοι σε μεταγωγικό τουρκικό πλοίο με προορισμό τα Άδανα στην Τουρκία
3. Ιερέας αιχμάλωτος των Τούρκων

Βομβαρδισμοί Λευκωσίας και Αμμοχώστου

Συνέπειες τουρκικής εισβολής Ανταλλαγή αιχμαλώτων

Συνέπειες τουρκικής εισβολής Αγνοούμενοι

Από αυτή τη φωτογραφία
αναγνωρίστηκαν Ε/Κ
αγνοούμενοι

Από βίντεο του Channel 4 της
Βρετανίας αναγνωρίστηκαν οι
Ε/Κ αυτοί στις φυλακές των
Αδάνων

Συνέπειες τουρκικής εισβολής

Το δράμα των συγγενών των αγνοουμένων

*"Έχουμε δικαίωμα να μάθουμε τι απέγιναν".
"We have the right to know about their fate".*

*"Οι γονείς μου είναι αγνοούμενοι".
"My parents are missing".*

Συνέπειες τουρκικής εισβολής Πρόσφυγες

Συνέπειες τουρκικής εισβολής Πρόσφυγες

Συνέπειες τουρκικής εισβολής

Συζητήστε τις πιο κάτω φωτογραφίες.

Συνέπειες τουρκικής εισβολής
Κατεχόμενη γη
Η Αμμόχωστος, τουρκοκρατούμενη πόλη - φάντασμα

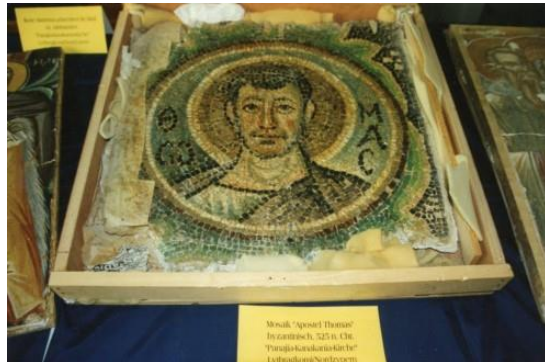
Συνέπειες τουρκικής εισβολής Λευκωσία: Η "Πράσινη Γραμμή" (Νεκρή Ζώνη)

Συνέπειες τουρκικής εισβολής Καταστροφή πολιτιστικής κληρονομιάς

"Φραγμένους, & καταρριμμένους κρούσιν μέσα εις υδα".
(Βρετανός δημοσιογράφος, 1976)
The broken crucifix was drenched in urine", (British journalist, 1976)

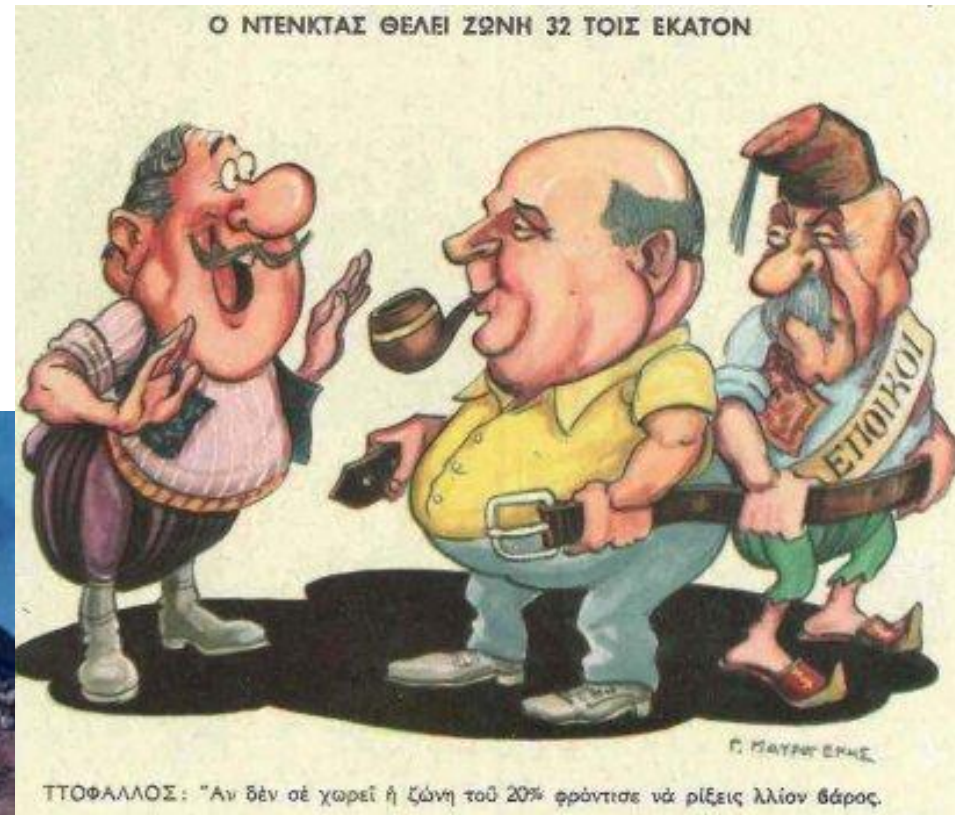

Συνέπειες τουρκικής εισβολής Εγκλωβισμένοι

Συνέπειες τουρκικής εισβολής

Τούρκοι έποικοι στα κατεχόμενα με στόχο τη δημογραφική αλλαγή του νησιού

ΤΤΟΦΑΛΛΟΣ: "Αν δεν σε χωρεί ή ζώνη του 20% φρόντισε να ρίξεις λίγιο βάρος.

The following is a list of [massacres](#) that have occurred in [Cyprus](#)
 Σφαγές που διαπράχθηκαν στην Κύπρο

Name	Date	Location	Deaths	Perpetrators	Notes
Jewish massacre of Greeks.	117 CE	mainly Salamis	240,000	Jewish rebels	After the revolt had been fully defeated, laws were created forbidding any Jews to live on the island.
Ottoman massacre of Greeks in Nicosia	September 9, 1570	Nicosia	20,000	Ottoman army	The number of casualties amounts to the whole city population at the time.
Ottoman massacre of Greeks in Famagusta	August, 1571	Famagusta	6,000	Ottoman army	
Ottoman Massacre of Greeks in Nicosia	1821	mainly Nicosia	470	Ottoman Turks	

Name	Date	Location	Deaths	Perpetrators	Notes
Massacre of Greeks in Kioneli,	June 12, 1958	Kioneli	8	Turkish Cypriot militia	Greek Cypriots were massacred by militia in a cornfield near the village
Massacre in Agios Vasileios	December 26, 1963	Agios Vasileios	21	Greek Cypriot militia	Turkish Cypriots of the village were killed and buried in a mass grave
Massacre in Alaminos	July 20, 1974	Alaminos	13 or 14	Greek Cypriot militia	
Massacre in Sysklipos	August 3, 1974	Sysklipos	14	Turkish Cypriot militia and Turkish army	14 Greek Cypriots were killed in a house and buried in a mass grave on August 3, and those who remained at the village disappeared on August 26, they are still missing

Name	Date	Location	Deaths	Perpetrators	Notes
Massacre in Sysklipos	August 26, 1974	Sysklipos	21	Turkish Cypriot militia and Turkish army	
Tochni massacre	August 14, 1974	Tochni	85	Greek Cypriot militia	
Maratha, Santalaris and Aloda massacre	August 14, 1974	Maratha, Santalaris and Aloda	126	Greek Cypriot militia	Almost all Turkish Cypriot inhabitants of the villages were killed and their bodies battered.
Massacre in Angolemi	August, 1974	Angolemi	5	Greek Cypriot militia	A family of three (father, mother and teenage daughter) and two men killed

Name	Date	Location	Deaths	Perpetrators	Notes
Massacre in Assia	August, 1974	Asha, Cyprus	70	Turkish Cypriot militia and Turkish army	70 Greek Cypriots found in a mass grave by UN (bullets in their skulls)
Massacre in Eptakomi	August, 1974	Eptakomi	12	Turkish Cypriot militia and Turkish army	12 Greek Cypriots found in a mass grave executed with their hands tied
Massacre of Greek Cypriot prisoners of war.	August, 1974	Kyrenia	320	Turkish army	

Η Κύπρος μετά την τουρκική εισβολή.

Ανακήρυξη του τουρκοκυπριακού παράνομου κράτους 1983

- Σημαντικό γεγονός με καθοριστική σημασία στην εξέλιξη του κυπριακού προβλήματος, αποτέλεσε η **ανακήρυξη του τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους (1983)**.
- Η μονομερής αυτή ενέργεια **καταδικάστηκε από τον ΟΗΕ**, ως αποσχιστική και παράνομη.

Συνομιλίες για λύση του Κυπριακού, των προέδρων της Κυπριακής Δημοκρατίας κάτω από την αιγίδα του Ο.Η.Ε.

Συμφωνίες Κορυφής

- 1977: Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄ και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, Ραούφ Ντενκτάς με τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, Κουρτ Βαλντχάιμ
- 1979: Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Σπύρος Κυπριανού, και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, Ραούφ Ντενκτάς, με τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, Κουρτ Βαλντχάιμ

Ο Τύπος για τις Συμφωνίες Κορυφής 1977

ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

1977

Ο Πακάριος διευκρινίζει την πρόθεση για συμβιβασμό

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΧΩΡΙΣ ΠΑΓΙΔΕΣ

Τούτο θα γίνει με σεβασμό
θεμελιωδών αρχών και της
έμπνοδου των προσφύγων

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Την άπακώρηση στρατευμάτων και επιστροφή των προσφύγων ζητεί και η ΕΟΚ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΕΚΕΤΡΑΤΕΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΓΙΑ ΤΣΟΜΙΣΗ ΚΑΙ
ΙΔΡΥΣΗ ΠΑΙΔΟΚΟΜΙΚΗΣ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ

ΘΑ ΣΑΝΑΒΟΝ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ο Τύπος για τις Συμφωνίες Κορυφής 1977

Αριθμός Σελίδος 8

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Γίαννη 10 Φεβρουαρίου 1977

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ
ΟΣΑ ΜΕΤΑΒΕΒΟΥΝ ΟΙ ΑΝΤΑΓΩΓΙΚΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΙΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΟΙ ΡΑΔΙΟΣΥΣΤΗΜΑΙ

ΝΙΚΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ

Αποκαλυπτική συνέντευξη του Προέδρου Μακαρίου

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΙΣΧΥΡΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ

Τι λέει ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ή Άγκυρα για το έδαφικό

ΛΕΥΚΟΣΙΑ 9 (ΑΠΕ, Ήν. Τύπος). — Ο Πρόεδρος Μακάριος δήλωσε σήμερα ότι είναι εξαιρετικά γρήγορα, που θα περάσει στους Τουρκοκυπρίους δια της Διακονίας στο έδαφος τμήμα της νήσου. Εάν υπάρχει διαφωνία μεταξύ μας στο θέμα της Όμοσπονδίας μεταξύ των παραγών υπό Έλληνοκυπριακή και Τουρκοκυπριακή Διακονία, έσ' όσον η Κύπρος παραμένει ενιαία και ανεξάρτητο κράτος, Ελλάδα ή Άρκατοίσμος οι συνεντεύξεις του από πρακτορεία Ήνωμένων Τόπων.

ΑΡΧΙΣΣΕ ΧΟΙΣΕ Η ΔΙΟΧΗ ΓΙΑ ΤΟΝ 4080 ΡΟΥΤΙΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ Η ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΥΡ. ΚΟΥΠΠΗ

ΟΑ ΕΣΤΑΙΟΝ ΠΛΑΙ ΑΠΟ ΓΙΑΤΡΟΣ

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΤΩΡΑ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΑΝΙΣΤΑΦΙΘΕΣΑ Β'ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ
Ο ΛΕΙΠΟΣ ΠΙΕΤΗΣ ΠΡΑΚΑΡΙΟΣ
ΓΙΑ ΠΛΗ ΔΙΚΑΙΗ ΔΙΕΥΘΕΤΙΣΗ
ΜΕ ΟΛΟΦΥΞΗ ΥΠΟΤΗΡΕΗ ΟΛΟΝ

ΝΕΡΟΙΣ οι φωνή Διακονίας και ημερησίως τούτο
και η Πράξη του Ήνωμένου Αμερικανικού Α. Ηνωμένων
Ευρωπαϊκού Διόλου. Οι Άρκατοίσμοι και οι 198
1982 τούτοι και ημερησίως τούτο τούτο και η Διακονία
και οι φωνή Διακονίας και τούτο και οι φωνή Διακονίας
και οι φωνή Διακονίας και τούτο και οι φωνή Διακονίας

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΥΜΒΕΡΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ Το Δημοκρατικό Κόμμα καλεϊ τον λαό να μη πέσει θύμα υπόπτων ψιθύρων ΖΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΛΗΝ ΓΕΛΛΗΚΗ

Τούτοι οι φωνή Διακονίας και τούτο και οι φωνή Διακονίας
και οι φωνή Διακονίας και τούτο και οι φωνή Διακονίας
και οι φωνή Διακονίας και τούτο και οι φωνή Διακονίας
και οι φωνή Διακονίας και τούτο και οι φωνή Διακονίας

Έλλάδα-Τουρκία να βρουν λύση λέει ο κ. Όρχου

Ο Αρχιεπίσκοπος των Τουρκοκυπρίων Αρχιεπίσκοπος
και οι φωνή Διακονίας και τούτο και οι φωνή Διακονίας
και οι φωνή Διακονίας και τούτο και οι φωνή Διακονίας
και οι φωνή Διακονίας και τούτο και οι φωνή Διακονίας

Συνομιλίες για λύση του Κυπριακού των προέδρων της Κυπριακής Δημοκρατίας κάτω από την αιγίδα του Ο.Η.Ε.

1990: Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Γιώργος Βασιλείου, και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, Ραούφ Ντενκτάς, με τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, Χαβιέ Πέρες Ντε Γκουεγιάρ

2002: Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Γλαύκος Κληρίδης και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, Ραούφ Ντενκτάς, με τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, Κόφι Ανάν

Συνομιλίες για λύση του Κυπριακού των προέδρων της Κυπριακής Δημοκρατίας κάτω από την αιγίδα του Ο.Η.Ε.

- **2003: Συνομιλίες μεταξύ του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Kofi Annan και του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Τάσσου Παπαδόπουλου**
- **2004: Ο Γενικός Γραμματέας του Ο.Η.Ε. Κόφι Ανάν και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ**

Συνομιλίες για λύση του Κυπριακού των προέδρων της Κυπριακής Δημοκρατίας κάτω από την αιγίδα του Ο.Η.Ε.

2010 :Συνάντηση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Ban Ki-moon με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια και τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Μεχμέτ Αλί Ταλάτ

2014: Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκος Αναστασιάδης με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, Ντερβίς Έρογλου και την Ειδική Αντιπρόσωπο των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, Λίζα Μπαντενχάιμ

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας,
Νίκος Αναστασιάδης με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη,
Μουσταφά Ακιντζί

ΤΕΛΟΣ